

UZASADNIENIE DO PROJEKTU UCHWAŁY BUDŻETOWEJ POWIATU CZARNKOWSKO-TRZCIANECKIEGO NA 2017 ROK

Projekt budżetu na 2017 rok został sporządzony na podstawie wytycznych zawartych w uchwale Nr XLV/310/2010 Rady Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego z dnia 7 września 2010 roku w sprawie: określenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej. Przyjęte tam zasady wynikają z obowiązującej od 2010 roku ustawy o finansach publicznych. Zapisy ustawowe powodują, iż przy konstrukcji budżetu obowiązuje zasada sfinansowania wydatków bieżących dochodami bieżącymi. Ustawodawca zabrania więc zaciągania kredytów na sfinansowanie deficytu, a zezwala zaciągać tylko na realizację zadań inwestycyjnych. Wobec powyższego na ujęte w budżecie zadania inwestycyjne, gdzie oprócz wsparcia finansowego ze strony samorządów lokalnych, częściowego z dochodów bieżących, zaistniała potrzeba zaproponowania przez Zarząd Powiatu na 2017 rok dodatkowego instrumentu finansowego. Zarząd Powiatu będzie proponował Radzie Powiatu emisję obligacji komunalnych na cele inwestycyjne. Oczywiście samorząd będzie czynił starania aby oprócz zadeklarowanego wsparcia finansowego ze strony gmin uzyskać przede wszystkim środki z źródeł zewnętrznych.

Prowadzone zasady racjonalizacji wydatków i konieczność zbilansowania wydatków bieżących dochodami bieżącymi spowodowały, iż nie wszystkie zadania zostały zabezpieczone na poziomie satysfakcjonującym poszczególnych wnioskodawców. Należy dodać, iż budżet w trakcie roku jest bardzo dynamiczny i wielokrotnie ulega zmianom.

Istotne również jest to, iż z dniem 1 stycznia 2017 roku zacznie obowiązywać zmienione rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, co ma odzwierciedlenie w składanym przez Zarząd Powiatu projekcie uchwały budżetowej na 2017 rok. Ważnym elementem zmian rzutującym na kształt budżetu powiatu jest wyodrębnienie nowego **działu 855 - Rodzina** i przeniesienie z dotychczasowego **działu 852 - Pomoc społeczna** niektórych zadań.

I. CHARAKTERYSTYKA ŹRÓDEŁ DOCHODÓW POWIATU PRZYJĘTYCH W PROJEKCIE UCHWAŁY BUDŻETOWEJ

Dochody zostały skalkulowane na kwotę **ogółem 89.772.678 zł**, z czego:

- a) planowana kwota dochodów bieżących wynosi **87.913.486 zł**,
- b) planowana kwota dochodów majątkowych wynosi **1.859.192 zł**.

Dochody zdominowane są tymi nakierowanymi na działalność bieżącą. Jednak w projekcie udało się przypisać dochody majątkowe między innymi na podstawie deklaracji złożonych przez samorządy gminne o pomocy finansowej na wspólnie realizowane zadania.

Podstawowe informacje w zakresie projektowanych kwot dochodów dla samorządu powiatowego przekazywane są przez Ministerstwo Finansów oraz Wojewodę Wielkopolskiego - głównych dysponentów środków. Dlatego też projekt budżetu na 2017 rok został opracowany tak jak w poprzednich latach przede wszystkim w oparciu o następujące informacje:

- pismo Ministra Finansów nr ST8.4750.1.2016 z dnia 14 października 2016 roku,
- pismo Wojewody Wielkopolskiego nr FB-I.3110.7.2016.4 z dnia 20 października 2016 roku.

Porównując poszczególne wysokości dochodów z tegorocznym budżetem wg stanu na miesiąc październik, to globalnie patrząc na subwencję ogólną planowany poziom wpływów jest niższy. Z kolei wzorem poprzednich lat w propozycji Ministra Finansów widoczny jest znaczący wzrost w zakresie udziału powiatu w dochodach z tytułu podatku od osób fizycznych, gdzie w wielu latach poprzednich doświadczaliśmy niższego wpływu od wartości zakładanej. Niewiadomą jest kwota części oświatowej subwencji ogólnej, a jej zmniejszenie w stosunku do roku bieżącego odnosząc się do aktualnej liczby uczniów może ulec zmianie. Ostateczne dane będą wynikały z ustawy budżetowej państwa na 2017 rok i te informacje będą wskazówką jakie obrać kierunki w realizacji poszczególnych zadań. Doświadczenie lat ubiegłych w tym względzie nie raz już pokazało, iż dane wynikające z ustawy budżetowej państwa na konkretny rok, były zgoła odmiennymi od tych wskazywanych pierwotnie. Niestety często ze skutkiem negatywnym dla powiatu!

Najwyższym źródłem dochodów powiatu jest **subwencja ogólna**, której kwota została zaplanowana w wysokości **40.767.742 zł**. Zagwarantowana ona została w art. 167 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, gdzie wskazano, iż jest ona dla jednostek samorządu terytorialnego jednym z trzech podstawowych rodzajów dochodów wyrównawczych budżetu samorządu i stanowi odrębny od dotacji celowych oraz udziałów w podatkach państwa, rodzaj środków finansowych transferowanych z budżetu państwa do budżetu powiatu. Subwencja ogólna obejmuje: część wyrównawczą, część równoważącą oraz część oświatową.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej - kwota podstawowa dla powiatu zgodnie z pismem Ministra Finansów została wstępnie zaplanowana w kwocie **5.577.412 zł**.

Kwotę podstawową otrzymują powiaty, których wskaźnik dochodów podatkowych z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych na jednego mieszkańca w powiecie jest mniejsza niż wskaźnik dochodów podatkowych dla wszystkich powiatów.

Wysokość należnej **kwoty podstawowej** obliczono mnożąc liczbę mieszkańców powiatu przez liczbę stanowiącą 90% różnicy między wskaźnikiem dochodów podatkowych dla wszystkich powiatów (Pp 216,38), a wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie (P 145,87).

Porównując kwotę części wyrównawczej subwencji ogólnej do roku bieżącego, została ona zwiększona o kwotę **260.374 zł**.

Część równoważąca subwencji ogólnej ma na celu wyrównanie ewentualnych różnic w dochodach w związku z wprowadzeniem zmian w systemie finansowania zadań.

Wielkość tej części subwencji określana jest w pięciu obszarach. Nasz powiat kwalifikuje się do uzyskania części równoważącej subwencji ogólnej w zakresie następujących obszarów:

- z tytułu wysokości wydatków poniesionych na rodziny zastępcze w roku poprzedzającym rok bazowy, w którym powiat nie był objęty obowiązkiem dokonywania wpłat do budżetu państwa, z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej dla powiatów - wyliczono kwotę **431.637 zł**,
- długość dróg powiatowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca powiatu jest wyższa od średniej długości dróg powiatowych w kraju w przeliczeniu na jednego mieszkańca kraju - ustalona w ten sposób kwota wynosi **400.705 zł**.

Biorąc pod uwagę ogólną wysokość tego dochodu tj. kwotę **832.342 zł** to jest ona niższa w stosunku do roku poprzedniego (stan na 29 października 2016 roku) o **81.768 zł**.

Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego planowana na rok 2017 jest o **1.285.125 zł** niższa od kwoty określonej w ustawie budżetowej na rok 2016. Zgodnie z zawiadomieniem Ministra Finansów została ona ustalona na poziomie **34.357.988 zł**.

Część oświatowa jest największym kwotowo elementem subwencji ogólnej. Należy podkreślić, iż jest to jednocześnie największe źródło dochodów powiatu. Naliczenia planowanych kwot tej części subwencji ogólnej na 2017 rok dokonano z zachowaniem dotychczas obowiązującej metody podziału części oświatowej subwencji ogólnej pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego. W przytoczonym piśmie Ministra Finansów wskazano, iż przyznane środki uwzględniają skutki podwyżki wynagrodzeń nauczycieli o 1,3% od dnia 1 stycznia 2017 roku, a także skutki prognozowanych zmian w liczbie i strukturze awansu zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego.

Zakres zadań oświatowych realizowanych przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, stanowiący podstawę do naliczenia planowanych kwot subwencji oświatowej, określony został na podstawie:

- danych statystycznych dotyczących liczby etatów nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego, wykazanych w systemie informacji oświatowej (według stanu na dzień 30 września 2015 roku i dzień 10 października 2015 roku) zweryfikowanych i potwierdzonych przez organy prowadzące (dotujące) szkoły i placówki oświatowe,
- danych dotyczących liczby uczniów (wychowanków) w roku szkolnym 2015/2016 wykazanym w systemie informacji oświatowej (według stanu na dzień 10 września 2016 roku) w zakresie ogólnej liczby uczniów oraz odpowiednich wag algorytmu w odniesieniu do kwoty bazowej części oświatowej subwencji ogólnej i kwoty uzupełniającej części oświatowej subwencji ogólnej,
- danych dotyczących liczby uczniów (wychowanków) w roku szkolnym 2015/2016 wykazanych w systemie informacji oświatowej (według stanu na dzień 30 września 2015 roku i dzień 10 października 2015 roku) - zweryfikowanych i potwierdzonych przez organy prowadzące (dotujące) szkoły i placówki oświatowe - w zakresie odpowiednich wag algorytmu w odniesieniu do kwoty uzupełniającej części oświatowej subwencji ogólnej i kwoty tej części subwencji ogólnej na realizację zadań pozaszkolnych.

Do naliczenia ostatecznych kwot części oświatowej subwencji ogólnej na 2017 rok wykorzystane zostaną dane o liczbie uczniów i wychowanków oraz liczbie etatów nauczycieli gromadzone w ramach Systemu Informacji Oświatowej według stanu na dzień 30 września 2016 roku oraz 10 października 2016 roku.

Uzupełniając powyższe należy wskazać, iż po przeliczeniu według aktualnej liczby uczniów wydaje się, iż przyznana kwota części oświatowej subwencji ogólnej nie powinna się znacząco różnić, chyba że jest to wynikiem przyjęcia nowych wag na poszczególne typy szkół oraz pozostałych zadań oświatowych. Dlatego też na etapie tworzenia projektu budżetu powiatu Zarząd Powiatu wyodrębnił rezerwę celową na oświatę, aby mieć zabezpieczenie w razie negatywnego scenariusza. Zapotrzebowanie ze strony jednostek wskazuje jednak na wyższe kwoty celem zabezpieczenia wydatków do końca roku. Oznacza to, iż wzorem poprzednich lat będzie to niezbilansowana dziedzina naszego budżetu.

Ostatnim dochodem przekazywanym do budżetu powiatu bezpośrednio z Ministerstwa Finansów jest podatek dochodowy od osób fizycznych. Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze powiatu wynosi 10,25%. Wiadomo jednak, iż informacja o planowanej kwocie tego dochodu nie ma charakteru dyrektywnego, jedynie informacyjno-szacunkowy, ponieważ dochody podatkowe planowane są w budżecie państwa na podstawie szacunków i prognoz. Należy liczyć się z faktem, iż ostatecznie uzyskane z tego tytułu dochody mogą odbiegać od ustaleń pierwotnych, czego doświadczyliśmy niejednokrotnie w latach poprzednich! Wstępnie oszacowana kwota dla naszego powiatu w zakresie tego dochodu na 2017 rok wynosi **14.588.705 zł**. Została ona oszacowana na poziomie wyższym o **1.304.614 zł** od planowanej wysokości według stanu na dzień 29 października 2016 roku! W ocenie Zarządu Powiatu kwota ta jest optymistycznie zaplanowana i może stanowić zagrożenie w przyszłorocznej realizacji dochodów! Wpływy z ww. tytułu będą na bieżąco poddawane analizie, aby w przypadku obawy przed niewykonaniem pełnej kwoty poczynić ewentualnie kroki mające zabezpieczyć prawidłową realizację budżetu.

Dochód powiatu z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych został wstępnie oszacowany przez Zarząd Powiatu na poziomie **300.000 zł**. Szczególnie trudne jest prognozowanie tego dochodu, gdyż o wielkości jego wpływów decyduje głównie wielkość podatku zapłaconego przez określoną grupę podatników. Wystarczy niewielka zmiana w sytuacji finansowej jednej dużej firmy położonej (lub prowadzącej działalność) na terenie powiatu, aby nastąpiły istotne zmiany (korzystne lub nie) we wpływach z tego tytułu. W związku z powyższym realizacja dochodu będzie na bieżąco monitorowana i w trakcie roku zostaną dokonane stosowne zmiany w planie.

Wielkość poszczególnych dotacji na realizację zadań ustawowo zleconych z zakresu administracji rządowej na podstawie porozumień, a także tytułem dofinansowania zadań własnych powiatu, przyjęto zgodnie z pismem Wojewody Wielkopolskiego przywołanym na wstępie do niniejszego uzasadnienia. Projektowane na 2017 rok kwoty z tego tytułu ogółem wynoszą **17.118.905 zł** i są niższe o **1.215.452,18 zł** w porównaniu do roku bieżącego (stan na 27 października). Propozycja zadań objętych finansowaniem z budżetu państwa ogranicza się głównie do tych

z grupy bieżących z małym wyjątkiem planowanych środków na zakup inwestycyjny. Zmniejszenie ogółem poziomu dotacji z budżetu państwa wynika z przypisania w roku bieżącym znacznych środków na jednorazowe wydatki, między innymi remont i modernizację budynku znajdującego się w zasobach Skarbu Państwa, czy dofinansowanie do zakupu samochodu dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej. Analizując pozostałe zadania to umniejszenie w stosunku do roku bieżącego wynika z dostosowania ich poziomu do przewidywanego wykonania, gdzie najwyższy ujemny bilans odnotowano w **dziale 851, rozdział 85156** - składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego - zmniejszenie o ponad **230.000 zł**. Liczba uprawnionych do ww. świadczeń osób znacznie się zmniejszyła, co doskonale widać już w 2016 roku. Skutek zwiększenia z kolei odnotowano w finansowaniu domów pomocy społecznej, co bardzo pozytywnie wpłynie na realizację ich zadań.

Na uwagę zasługuje również fakt uwzględnienia pewnych zmian, wynikających z obowiązującego z dniem 1 stycznia 2017 roku zmienionego rozporządzenia w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych. W zakresie środków od Wojewody to zmiany dotyczą sfery związanej z rodzinami zastępczymi, ponieważ obowiązywać będzie nowa klasyfikacja w zakresie działu i rozdziału.

Wiadomym jest, iż wysokość dotacji wielokrotnie w trakcie roku podlega zmianom. Część z nich będzie wynikała z dostosowania kwot do realizowanych zadań, czy też skutkiem podziału rezerw celowych utworzonych w budżecie państwa. Pierwsza weryfikacja kwot nastąpi już po uchwaleniu budżetu państwa.

Kolejną grupę dochodów ujętych w projekcie budżetu na 2017 stanowią te związane z realizacją projektów dofinansowywanych z środków zewnętrznych uwzględnionych w Wieloletnich Przedsięwzięciach Finansowych. W formie dotacji celowych pozyskamy środki na kontynuację realizacji zadań:

- „Poprawę dostępu do usług społecznych w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim” - realizacja Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przy współdziałaniu gminnych i miejskich ośrodków pomocy społecznej - ogółem planowana kwota dotacji wynosi **947.709 zł**,
- „Nowe kwalifikacje Twoją Szansą” - przypisane w Starostwie Powiatowym - zaplanowana kwota wynosi - **17.000 zł**.

Ponadto zaplanowano środki (finansowanie programów ze środków bezzwrotnych pochodzących z Unii Europejskiej) pochodzące z Fundacji Rozwoju Edukacji - Narodowa Agencja Programu Erasmus + w kwocie **10.674 zł** tytułem dofinansowania realizacji przedsięwzięcia Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie pn. „Poznajemy dualny system kształcenia”.

Od lat powiat część swoich zadań wykonuje poprzez współpracę z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, które to przekazują na określone zadania dotacje celowe na podstawie porozumień, a także w formie pomocy finansowej. Z grupy dofinansowania zadań bieżących na etapie projektu budżetu po stronie dochodów przypisane zostały środki głównie w sferze pomocy społecznej, oświaty. Pomimo, iż zakres tych zadań pozostaje na tym samym poziomie, to jednak wysokości kwot uwarunkowane są od czynników i wskaźników branych pod uwagę przy ich kalkulowaniu.

Sytuacja głównie w obszarze pomocy społecznej jest bardzo dynamiczna wobec czego w trakcie roku wymaga wielokrotnego urealniania planu strony dochodowej, co z kolei przekłada się na wydatki. Efektem zmian jest duża rotacja dzieci, ponieważ część z nich opuszcza placówki wracając do rodzin naturalnych, rodzin zastępczych lub rodzin adopcyjnych. Ponadto w projekcie budżetu na 2017 rok w związku z podjęciem działań wspólnej z samorządami gminnymi realizacji zadań inwestycyjnych, zostały przypisane dotacje celowe w formie pomocy finansowej. Zadania te głównie wynikają z przyjętego przez Powiat w miesiącu wrześniu Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.

W projekcie uchwały budżetowej na 2017 rok przyjęto następujące kwoty dotacji:

- **porozumienia z samorządami gminnymi oraz pomoc finansowa ogółem - 2.135.638 zł:**

- zadania bieżące porozumienia - **291.913 zł**, z tego:

Miasto i Gmina Trzcianka

- **44.626 zł** - porozumienie dotyczące współfinansowania kosztów utrzymania pomieszczenia w Młodzieżowym Domu Kultury wynajmowanego przez Zarząd Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Trzciance oraz wynagrodzenia dla 1 osoby,
- **247.287 zł** - porozumienie dotyczące partycypowania ²/₃ udziału w kosztach utrzymania Hali widowiskowo-sportowej;
- pomoc finansowa na zadania bieżące - **3.500 zł**:

Gmina Czarnków:

- dofinansowanie remontu sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Czarnkowie;
- pomoc finansowa na zadania inwestycyjne - **1.840.225 zł**, z tego:

Gmina Czarnków - 376.500 zł, z tego:

- **9.000 zł** - dofinansowanie do zakupu rzutników na salę konferencyjną Starostwa Powiatowego w Czarnkowie,
- **17.500 zł** - dofinansowanie do zakupu urządzeń chłodząco-wentylujących na salę konferencyjną Starostwa Powiatowego w Czarnkowie,
- **350.000 zł** - „Przebudowa drogi - Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1209P w miejscowości Romanowo Dolne”;

Gmina Lubasz - 363.725 zł:

- „Przebudowa drogi powiatowej nr 1346P Kamionka-Sokołowo”;

Miasto i Gmina Trzcianka - 900.000 zł, z tego:

- **800.000 zł** - „Przebudowa drogi powiatowej nr 1316P Straduń-Trzcianka”,
- **50.000 zł** - „Przebudowa drogi - Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1320P w miejscowości Biernatowo” ,
- **50.000 zł** - „Przebudowa drogi - Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1333P w miejscowości Teresin”;

Gmina Połajewo - 200.000 zł, z tego:

- **20.000 zł** - „Dokumentacja techniczna budowy chodnika przy drodze powiatowej nr 1343P w miejscowości Młynkowo”,
- **80.000 zł** - „Przebudowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1343P i 1353P w miejscowości Młynkowo”;

- **60.700 zł** - „Przebudowa drogi - Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1846P w miejscowości Boruszyn”,
- **39.300 zł** - „Przebudowa drogi - Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1846P w miejscowości Tarnówko”;
- **z samorządami powiatowymi** - ogółem **1.069.874 zł**, z tego w zakresie:
 - pokrywania kosztów związanych z umieszczeniem dzieci w rodzinach zastępczych na terenie naszego powiatu, na kwotę ogółem **605.502 zł**, z tego:
 - Powiat Kamiennogórski (1 dziecko) - **14.400 zł**,
 - Powiat Wągrowiecki (1 dziecko) - **12.000 zł**,
 - Miasto Szczecin (1 dziecko oraz wynagrodzenie dla rodziny zawodowej) - **16.787 zł**,
 - Miasto Konin (4 dzieci oraz wynagrodzenie dla rodziny zawodowej) - **57.573 zł**,
 - Powiat Świdwiński (1 dziecko oraz wynagrodzenie dla rodziny zawodowej) - **22.991 zł**,
 - Miasto Bydgoszcz (1 dziecko) - **7.905 zł**,
 - Powiat Piłski (3 dzieci) - **31.920 zł**,
 - Powiat Obornicki (1 dziecko) - **14.400 zł**,
 - Miasto Poznań (1 dziecko) - **7.920 zł**,
 - Powiat Ostrzeszowski (1 dziecko) - **14.400 zł**,
 - Powiat Łobeski (3 dzieci) - **36.000 zł**,
 - Powiat Strzelecko-Drezdenecki (2 dzieci oraz wynagrodzenie dla rodziny zawodowej) - **38.360 zł**,
 - Powiat Wejherowski (1 dziecko oraz wynagrodzenie dla rodziny zawodowej) - **16.787 zł**,
 - Powiat Lipnowski (3 dzieci oraz wynagrodzenie dla rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego) - **60.892 zł**,
 - Powiat Żniński (2 dzieci) - **24.000 zł**,
 - Miasto Gdańsk (1 dziecko) - **7.920 zł**,
 - Powiat Szczecinecki (4 dzieci) - **50.400 zł**,
 - Powiat Radomszczański (1dziecko) - **13.835 zł**,
 - Miasto Łódź (1 dziecko oraz wynagrodzenie dla rodziny zawodowej) - **22.991 zł**,
 - Powiat Sępoleński (5 dzieci oraz wynagrodzenie dla rodziny zawodowej) - **90.533 zł**,
 - Powiat Poznański (2 dzieci) - **19.488 zł**,
 - Powiat Nowosolski (1dziecko) - **12.000 zł**,
 - Powiat Parczewski (1 dziecko - **12.000 zł**,
 - kosztów za dzieci przebywające w placówkach-opiekuńczo wychowawczych na terenie naszego powiatu w kwocie ogółem **464.372 zł**, z tego:
 - ✓ placówka opiekuńczo-wychowawcza w Trzciance - **310.560 zł**, w tym:
 - Miasto Bydgoszcz (1 dziecko) - **38.820 zł**,
 - Powiat Kamiennogórski (1 dziecko) - **38.820 zł**,
 - Powiat Strzelecko-Drezdenecki (1 dziecko) - **38.820 zł**,
 - Powiat Myśliborski (3 dzieci) - **116.460 zł**,
 - Powiat Nowotomyski (2 dzieci) - **77.640 zł**;
 - ✓ placówka opiekuńczo wychowawcza „Słoneczny Dom” w Krzyżu Wlkp. prowadzona przez Stowarzyszenie na „Rzecz Dziecka i Rodziny” - **153.812 zł**, w tym:

- Miasto Konin (1 dziecko) - **38.453 zł**,
- Powiat Tarnogórski (1 dziecko) - **38.453 zł**,
- Miasto Poznań (1 dziecko) - **38.453 zł**.
- Powiat Policki (1 dzieci) - **38.453 zł**.

Dotacje na zadania „oświatowe” przyjęto na podstawie wyliczeń Wydziału Edukacji Starostwa Powiatowego dokonanych w oparciu o uzgodnienia z Młodzieżowym Domem Kultury w Trzciance i samorządami gminnymi.

Dochody z zakresu „pomocy społecznej” oszacowane zostały przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance w oparciu o aktualny stan liczby dzieci. Do kalkulacji przyjęto:

- rodziny zastępcze - obowiązujące stawki,
- placówki opiekuńczo-wychowawcze - obowiązujący koszt utrzymania dziecka w placówce (2 m-ce) oraz nowe stawki wyliczone według aktualnego kosztu utrzymania (10 m-cy).

Należy podkreślić, iż poza dotacjami związanymi z zawartymi porozumieniami z jednostkami samorządu terytorialnego, powiat nie uzyskuje z tego tytułu innych dochodów.

Kolejnym planowanym od lat dochodem powiatu są środki od Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na realizację wypłat ekwiwalentów za wyłączenie gruntów z upraw rolnych i wprowadzenie upraw leśnych. Dochód ten na 2017 rok został oszacowany według stawek obowiązujących w roku bieżącym w wysokości **305.304 zł**. Aktualizacja wysokości dochodu zostanie wprowadzona po opublikowaniu wskaźnika waloryzacji w kwietniu 2017 roku.

Oprócz ww. źródeł dochodów zgodnie ze zmianami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2014 roku, powiat w latach 2014-2017 będzie otrzymywał z Funduszu Pracy środki w wysokości 5% algorytmu środków Funduszu Pracy na sfinansowanie kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne pracowników Powiatowego Urzędu Pracy pełniących funkcję doradców klienta. Biorąc powyższe pod uwagę oraz mechanizm wyliczania ww. dochodu dla naszego powiatu, Powiatowy Urząd Pracy zaproponował wstępnie, aby do projektu budżetu na 2017 rok przyjąć kwotę **337.400 zł**.

Ponadto ww. przepis daje możliwość ubiegania się o dodatkowe 2% środków Funduszu Pracy na sfinansowanie kosztów nagród oraz składek na ubezpieczenie społeczne pracowników Powiatowego Urzędu Pracy, mające na celu uzależnienie wysokości przekazywanych samorządom środków od uzyskiwanej efektywności działań na rzecz aktywizacji bezrobotnych. Zgodnie z ustawą dodatkowa kwota przysługuje tylko jednostkom spełniającym dwa z trzech warunków określonych w przepisach, po uprzednim złożeniu wniosku przez starostę za pośrednictwem marszałka województwa w terminie do 31 lipca danego roku kalendarzowego. W przypadku uzyskania 2% algorytmu Funduszu Pracy, w trakcie roku zostanie dokonana korekta planu zarówno dochodów powiatu jak i wydatków Powiatowego Urzędu Pracy w Czarnkowie.

Ostatni rodzaj dochodów stanowi bardzo różnorodna grupa tzw. dochodów własnych powiatu, która ogółem została przyjęta na poziomie **12.173.727 zł**. Jest to wyższa kwota dochodu o ponad **1.482.562 zł** w odniesieniu do przewidywanego wykonania w kontekście planu z 27 października 2016 roku. Wysokość dochodów z ww. tytułu ujętą w projekcie budżetu na 2017 rok przyjęto

głównie według kalkulacji własnej wydziałów, a także jednostek organizacyjnych powiatu merytorycznie odpowiedzialnych za nadzór nad prawidłową realizacją przypisanych zadań, często w oparciu o aktualnie obowiązujące stawki. Pozycja ta uwzględnia częściowo te dochody, jakie przewidują w trakcie roku odprowadzić do budżetu powiatowe jednostki. Dotyczy to przede wszystkim:

- jednostek oświatowych (za wyjątkiem: Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Czarnkowie, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Krzyżu Wlkp.),
- jednostek pozostałych: Domu Pomocy Społecznej w Trzciance, w Gębicach i w Wieleniu (tylko z tytułu odpłatności mieszkańców), Powiatowego Urzędu Pracy, Zarządu Dróg Powiatowych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, a także Starostwa.

Zarząd Powiatu od lat stosuje taką praktykę. Podyktowane jest to faktem szukania możliwości zbilansowania znacznych wydatków, zwłaszcza w dziedzinie pomocy społecznej i oświaty. Środki te zgodnie z decyzją są to tylko wartości szacunkowe, które wielokrotnie będą poddawane analizom. Wysokość planowanych dochodów będzie urealniana w miarę potrzeb i pojawiania się innych możliwości pozyskiwania środków z nowych źródeł.

Na podstawie umowy darowizny z 17 czerwca b.r. z prywatnym darczyńcą uwzględniono kwotę **1.000.000 zł**, która zostanie przekazana na rachunek bankowy powiatu w momencie przystąpienia do realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa i rozbudowa budynku Liceum Ogólnokształcącego w Czarnkowie w zakresie sal dydaktycznych oraz sali sportowej wraz z zapleczem”.

Kwotę z odpłatności pensjonariuszy domów pomocy społecznej przyjęto według kalkulacji przedłożonej przez poszczególne jednostki, po zaakceptowaniu przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance.

Znaczącym kwotowo dochodem własnym powiatu są opłaty komunikacyjne oraz wyodrębnione od 2017 roku opłaty za prawa jazdy (**250.000 zł**), które zostały łącznie oszacowane na kwotę **2.250.000 zł**. Plan ten w trakcie roku będzie na bieżąco monitorowany i uaktualniany.

W grupie dochodów własnych, zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego zaplanowano dochód z tytułu 25% wpływów planowanych do osiągnięcia w 2017 roku ze sprzedaży, opłat z tytułu trwałego zarządu, użytkowania, użytkowania wieczystego, czynszu dzierżawnego i najmu nieruchomości Skarbu Państwa.

W ramach tej grupy uwzględniono również 5% z dochodów jakie planuje się uzyskać w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej.

Poniższe zestawienie pozwoli na przybliżenie wartości poszczególnych dochodów własnych, obejmujących swoim zasięgiem dość różnorodną grupę, uwzględnionych w planie na 2017 rok:

- wpływy z opłaty komunikacyjnej oraz za prawa jazdy	2.250.000 zł
- wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebność nieruchomości	57.090 zł
- wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych samorządu terytorialnego oraz innych umów o podobnym charakterze	395.954 zł

- wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	10.967 zł
- wpływy z kart wędkarskich	3.000 zł
- odpłatność pensjonariuszy domów pomocy społecznej	5.346.727 zł
- odsetki od środków na rachunku bankowym	10.000 zł
- wpływy z darowizn w postaci pieniężnej	1.000.000 zł
- 2,5% dochód z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	50.000 zł
- odpłatność gmin za pobyt dzieci w „pieczy zastępczej”	471.136 zł
- 5% z dochodu uzyskiwanego na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych oraz 25% z dochodu z tytułu gospodarowania mieniem Skarbu Państwa	268.340 zł
- wpływy z opłat z tytułu zajęcia pasa oraz opłat rocznych za umieszczenie urządzeń w pasie drogi	448.937 zł
- wpływy z opłat i kar pieniężnych z zakresu ochrony środowiska	220.000 zł
- wpływy z opłat za czynności geodezyjno i kartograficzne oraz udzielanie informacji z zasobów powiatowych, a także opłaty za czynności związane z prowadzeniem tych zasobów i uzgadnianiem usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu	550.000 zł
- odpłatność za przeglądy techniczne pojazdów	450.000 zł
- dochody pozostałe wyżej nie wymienione	641.576 zł

Ostatnia pozycja dotyczy głównie dochodów planowanych przez jednostki organizacyjne, przede wszystkim z tytułu usług oraz pozostałych dochodów.

II. ANALIZA WYDATKÓW UJĘTYCH W PROJEKCIE UCHWAŁY BUDŻETOWEJ wg działów i rozdziałów ze szczególnym objaśnieniem:

- **wydatków bieżących, w tym dotacji udzielonych z budżetu,**
- **wydatków majątkowych, w tym dotacji udzielonych z budżetu,**
- **przeznaczenia rezerw celowych.**

Wydatki na 2016 rok zostały oszacowane na poziomie **96.592.972 zł**, z czego:

- a) planowana kwota wydatków bieżących wynosi **83.587.744 zł**,
- b) planowana kwota wydatków majątkowych wynosi **13.005.228 zł**.

Do kalkulacji wydatków przyjęto między innymi założenia i wskaźniki wynikające z pism głównych dysponentów budżetu: Ministra Finansów i Wojewody. Założenia wskazane przez Ministra Finansów przedstawiają się następująco:

- średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej w wysokości 100%,
- prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w wysokości 101,3%,
- składki na Fundusz Pracy przyjęto w wysokości 2,45% podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Wszelkie wskazówki przekazane przez Wojewodę, co do priorytetów zadaniowych zostały uwzględnione.

Pozostałe wydatki zostały skalkulowane na miarę posiadanych środków, utrzymując stan z 2016 roku, tam gdzie było to możliwe. Niestety, pomimo takich zabiegów jednostki oświatowe nie zostały zaplanowane na zadawalającym poziomie, co będzie sygnalizowane przy opisie. Wzorem poprzednich lat została wyodrębniona rezerwa celowa na zadania oświatowe, w tym na odprawy emerytalne, jednak nie zabezpieczy potrzeb. Wskazuje się, iż subwencja zawiera waloryzację płac nauczycieli w wysokości 101,3%, a do kwoty określonej przez Ministra zbiorcze zestawienie sporządzone przez Wydział Edukacji wskazuje ogólnie na niedoszacowanie ww. dziedziny na kwotę ponad **1.660.000 zł**, z tego ponad **1.420.000 zł** stanowią wynagrodzenia i pochodne od nich naliczane.

Zarząd Powiatu zaproponował w budżecie kwotę **700.000 zł** na podwyżki płac dla pracowników administracji i obsługi, poza jednostkami administracji rządowej oraz domami pomocy społecznej, gdzie waloryzacja średnio na poziomie 106,0% uwzględniona jest w ich budżetach. Ostateczną decyzję Zarząd Powiatu w tym temacie podejmie po potwierdzeniu kwot zawartych w ustawie budżetowej państwa na 2017 rok.

Z uwagi na ograniczone środki, już na etapie tworzenia budżetu na 2017 rok w nielicznych tylko jednostkach znalazły się kwoty na remonty, dotyczą one jednak bieżących napraw i konserwacji. Znaczne środki wystąpiły głównie w wydatkach Zarządu Dróg Powiatowych z uwagi na specyfikę tej jednostki. Globalna kwota wyodrębniona w budżecie powiatu na ww. cel wynosi **1.675.103 zł**, z tego **1.270.055 zł** przypisana w planie Zarządu Dróg Powiatowych.

W zaproponowanym przez Zarząd Powiatu projekcie znaczne środki przypisane są w formie dotacji udzielonych z budżetu. Szczegółowy ich opis znajduje się w odpowiednim dziale i rozdziale klasyfikacji budżetowej, a także wyodrębnionym w załączniku nr 7 do projektu uchwały budżetowej. Tytułem podsumowania należy wskazać, iż znaczna część dotyczy zadań bieżących - kwota **11.970.724 zł**, a na cele inwestycyjne przewidziano **4.638.602 zł**.

Najwyższą pozycję wydatków bieżących stanowią wynagrodzenia i pochodne od nich naliczane. Ogółem zaplanowana na to zagadnienie kwota wynosi **47.318.433 zł**, w tym **279.732 zł** związane z realizacją projektów finansowanych z źródeł zewnętrznych.

W proponowanym przez Zarząd Powiatu projekcie budżetu wyodrębniono pulę środków na wydatki majątkowe wynikającej z przyjętego uchwałą XXI/162/2016 Rady Powiatu Czarnkowsko-Trzcianieckiego z dnia 13 września 2016 roku -Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Powiatu na lata

2016-2020 (etap I) i po 2020 (etap II). Priorytetowo potraktowano sprawę zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców naszego powiatu.

Ponadto uwzględniono te zadania, które wynikają z bieżącego działania jednostki i są niezbędne dla prawidłowego jej funkcjonowania. Możliwość ich wprowadzenia pojawiła się dzięki ograniczeniu wydatków bieżących i pojawienia się nadwyżki operacyjnej.

Szczegółowo planowane zadania inwestycyjne i zakupy inwestycyjne na 2017 rok zostaną wskazane przy opisie poszczególnych rozdziałów oraz określone w projekcie załącznika nr 4 do uchwały Rady o wydatkach majątkowych.

Wydatki w pełnej szczegółowości przedstawia załącznik nr 2 do projektu uchwały budżetowej na 2017 rok.

Planowana na 2017 rok realizacja wydatków zaproponowana w projekcie budżetu w poszczególnych działach i rozdziałach została przedstawiona w dalszej części niniejszego uzasadnienia.

Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo - 52.000 zł

Rozdział 01005 - Prace geodezyjno-urzędniowe na potrzeby rolnictwa - 12.000 zł

Wydatki zaplanowane w tym rozdziale to zadania z zakresu administracji rządowej finansowane z dotacji z budżetu państwa. Środki planuje się przeznaczyć na sfinansowanie prac geodezyjno-urzędniowych na potrzeby rolnictwa, polegających na:

- przeprowadzeniu podziału, rozgraniczenia działek oraz wznowienia granic działek w celu nieodpłatnego przekazania na własność gruntów pod budynkami i działek użytkowanych dożywotnio,
- sporządzaniu dokumentów geodezyjnych niezbędnych w celu regulacji ksiąg wieczystych w związku z przeprowadzoną wymianą i scaleniem oraz z tytułu zwrotów gruntów pod budynkami i działek dożywotnich.

Rozdział 01009 - Spółki wodne - 40.000 zł

Kwota ta została zabezpieczona na dotacje dla spółek wodnych z terenu powiatu na bieżące utrzymanie urządzeń melioracji wodnej. Finansowanie tego zadania jest uwzględnione w ramach środków własnych powiatu. Zgodnie z aktualną interpretacją zadanie to nie może być zabezpieczone z wpływów uzyskanych w związku z realizacją zadań z zakresu ochrony środowiska.

Dział 020 - Leśnictwo - 483.564 zł

Rozdział 02001 - Gospodarka leśna - 305.304 zł

Zaplanowane wydatki finansowane będą z środków otrzymywanych przez powiat od Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Realizacja zadań związana jest z wypłatą ekwiwalentów za wprowadzenie upraw leśnych w 2002 i 2003 roku na wyłączonych z produkcji gruntach rolnych.

Rozdział 02002 - Nadzór nad gospodarką leśną - 178.260 zł

Kwota zaplanowana na wydatki pochodzi głównie z wpływów uzyskanych w związku z realizacją zadań z zakresu ochrony środowiska. Środki w tym rozdziale przeznacza się na:

- nadzór nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa - zgodnie z podpisanymi porozumieniami z Nadleśnictwami: Potrzebowice, Trzcianka, Sarbia, Krucz, Krzyż Wlkp. (powierzchnia lasów objętych nadzorem wg stanu na 29 września 2015 roku wynosi 6167 ha przy zastosowaniu stawki 25,50 zł/ha) - **157.260 zł**,
- wykonanie uproszczonych planów urządzenia lasów i inwentaryzacji stanu lasów - **18.000 zł**.

Ponadto w rozdziale tym zaplanowano kwotę **3.000 zł** na realizację zadań z zakresu Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w związku z przekwalifikowaniem z urzędu gruntów rolnych na leśne.

Dział 600 -Transport i łączność - 9.334.406 zł

Rozdział 60014 - Drogi publiczne powiatowe - 8.814.406 zł

Środki własne powiatu w ww. rozdziale przeznacza się na realizację zadań związanych z utrzymaniem dróg powiatowych, przeprowadzaniem remontów oraz utrzymaniem jednostki - Zarządu Dróg Powiatowych. Na wydatki te przypisano również planowane do uzyskania w trakcie roku przez jednostkę dochody z tytułu opłat za zajęcie pasa oraz umieszczania urządzeń w pasie drogowym. Wysoką pozycję w ramach planowanych wydatków bieżących stanowią remonty. Kwota wstępnie zaplanowana na ten cel wynosi **1.270.055 zł**. Tak jak w latach poprzednich znaczna jej część przewidziana jest na remonty dróg, a przypisanie na poszczególne zadania nastąpi dopiero po zaakceptowaniu propozycji przedłożonej przez jednostkę przez Zarząd Powiatu oraz właściwą merytorycznie komisję Rady Powiatu.

Najwyższą pozycję wydatków w niniejszym rozdziale zaplanowano na zadania inwestycyjne na łączną kwotę **5.423.966 zł**. Zadania te wynikają z przyjętej przez radę powiatu uchwały wskazującej Wieloletni Plan Inwestycyjny oraz z załącznika o przedsięwzięciach aktualnej Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu. Na jedno z zadań powiat ma szansę aplikowania o zewnętrzne środki, w przeciwnym Rada będzie musiała podjąć decyzję o dalszych losach zadania. Z uwagi na fakt, iż pozostałe zadania warunkowane są dofinansowaniem tych przedsięwzięć przez samorządy gminne, zaplanowano dochody z tytułu pomocy finansowej. Znaczna część samorządów zaplanuje środki w formie dotacji już w swoich projektach budżetu. Na dzień składania projektu budżetu uzyskano pisemne potwierdzenie dofinansowania przez poszczególne samorządy gminne. Należy również dodać, iż w planie inwestycyjnym uwzględniono również zadania jednoroczne, które wynikają z aktualnych potrzeb o znaczeniu strategicznym.

Wobec braku możliwości sfinansowania kwot leżących po stronie powiatu konieczne jest ich zabezpieczenie z innych źródeł między innymi emisji obligacji.

Plan inwestycyjny oraz jego źródła sfinansowania będą materialem szczególnie analizowaną i na bieżąco weryfikowaną w miarę potrzeb.

Na podstawie wcześniejszych uzgodnień Zarządu Powiatu i Rady w planie inwestycyjnym uwzględnia się tą część poszczególnych wydatków, która ma być sfinansowana ze środków powiatu oraz samorządów gminnych. Przyjęte do realizacji przedsięwzięcia inwestycyjne przedstawiają się następująco:

- „Przebudowa drogi - Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1209P w miejscowości Romanowo Dolne” (udział Gminy Czarnków 350.000 zł) - **650.000 zł**,
- „Przebudowa drogi powiatowej nr 1346P Kamionka-Sokołowo” (udział Gminy Lubasz 363.725 zł) - **1.000.000 zł**,
- „Przebudowa drogi - Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1846P w miejscowości Boruszyn” (udział Gminy Połajewo 60.700 zł) - **121.400 zł**,
- „Przebudowa drogi - Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1846P w miejscowości Tarnówko” (udział Gminy Połajewo 39.300 zł) - **78.600 zł**,
- „Przebudowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1343P i 1353P w miejscowości Młynkowo” (udział Gminy Połajewo 80.000 zł) - **160.000 zł**,
- „Dokumentacja techniczna budowy chodnika przy drodze powiatowej nr 1343P w miejscowości Młynkowo” (udział Gminy Połajewo 20.000 zł) - **40.000 zł**,
- „Przebudowa drogi powiatowej nr 1316P Straduń-Trzcianka” (udział Gminy Trzcianka - 800.000 zł) - **2.967.006 zł**,
- „Przebudowa drogi - Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1320P w miejscowości Biernatowo” (udział Gminy Trzcianka 50.000 zł) - **100.000 zł**,
- „Przebudowa drogi - Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1333P w miejscowości Teresin (udział Gminy Trzcianka 50.000 zł) - **100.000 zł**.

Ponadto z środków własnych sfinansowane zostaną zadania w Gminie Wielen. Jest to spłata „zobowiązania” (zgodnie z przyjętą zasadą po 50% gmina i powiat) z uwagi na fakt, iż z środków Samorządu Wielenia zrealizowano zadanie przy drodze powiatowej w miejscowości Rosko. Środki zabezpieczone w projekcie budżetu powiatu na 2017 rok zostaną przeznaczone na:

- „Dokumentację techniczną budowy chodnika przy drodze powiatowej nr 1337P w miejscowości Mężyk” - **25.000 zł**,
- „Przebudowę drogi - Budowę chodnika przy drodze powiatowej nr 1337P w miejscowości Dzierżązno Wielkie” - **175.000 zł**.

Ostatnim zadaniem inwestycyjnym przyjętym do realizacji z środków własnych jest niewielki udział powiatu w „Przebudowie skrzyżowania drogi powiatowej nr 1345P z drogą gminną w miejscowości Śmieszkowo, ul. Słoneczna - **6.960 zł**.

Rozdział 60016 - Drogi publiczne gminne - 520.000 zł

Uchwałą Nr XXI/169/2016 Rady Powiatu Czarnkowsko-Trzecieckiego z dnia 13 września 2016 roku zadeklarowano współdziałanie z Gminą Miasta Czarnków na rzecz realizacji projektu „Budowa ul. Nojego w Czarnkowie”. W przypadku uzyskania środków w ramach Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019 powiat przekaze na ten cel zaplanowaną pomoc finansową w kwocie **510.000 zł**.

Ponadto uchwałą Nr XVII/113/2016 Rada Powiatu Czarnkowsko-Trzecieckiego w dniu 31 marca 2016 roku zadeklarowała współdziałanie z Gminą Lubasz na poczet realizacji przedsięwzięcia

„Budowa drogi Antoniewo-Krucz”, które to ma szansę dofinansowania w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii”. Wobec powyższego w budżecie powiatu zabezpiecza się dotację w formie pomocy finansowej dla Gminy Lubasz w wysokości **10.000 zł**.

Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa - 988.102 zł

Rozdział 70005 - Gospodarka gruntami i nieruchomościami - 338.102 zł

Na realizację wydatków w tym rozdziale przyznano z dotacji od Wojewody kwotę **84.124 zł**. Należy tutaj podkreślić, iż zgodnie z wyjaśnieniem załączonym w piśmie Wojewody środki zostaną wykorzystane na utrzymanie nieruchomości Skarbu Państwa (wyodrębniono na ten cel **8.000 zł**), a kwota **61.124 zł** na wynagrodzenia pracowników realizujących zlecone zadania. Ponadto finansowane będą takie zadania jak: sporządzanie operatów szacunkowych w celu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, w celu sprzedaży, zamiany, darowizny, lub oddania w wieczyste użytkowanie. Jednak w ramach wydatków bieżących z kwoty **23.000 zł** znaczne środki, bo aż **19.200 zł** zostanie wykorzystane na utrzymanie nieruchomości Skarbu Państwa.

Pozostała kwota przewidziana w planie pochodzi z środków własnych i ogółem wynosi **253.978 zł**. Środki własne powiatu pochodzą między innymi z dochodów uzyskanych z gospodarowania majątkiem. Głównymi wydatkami są te związane z utrzymaniem oraz gospodarowaniem przejętymi na stan mienia powiatowego budynkami oraz innymi środkami trwałymi będącymi w zasobach powiatu, między innymi związane z rozliczaniem kosztów energii elektrycznej i gazu, ogrzewania, konserwacji, wywozu śmieci, odprowadzania ścieków i deszczówki, opłacenia podatku od nieruchomości itd. (Urząd Gminy Czarnków, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta Czarnków, „Forum Gospodarcze Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego”, „Geoteam”, Powiatowe Centrum Rolnicze w Czarnkowie, lokal mieszkalny i pomieszczenia po zlikwidowanym Ośrodku Dziecka i Rodziny w Krzyżu Wlkp.). Ponadto środki przeznacza się na czynności geodezyjne i inne wydatki występujące przy zbyciu i nabyciu majątku przez powiat, w tym również opłacenie kosztów i odszkodowania za grunty pod drogi powiatowe.

Rozdział 70095 - Pozostała działalność - 650.000 zł

W planie inwestycyjnym zabezpieczono powyższe środki na szereg zadań modernizacyjnych w powiatowym majątku pod wspólną nazwą „Inwestycje w zakresie zmian źródeł ogrzewania jednostek organizacyjnych zmierzające do obniżenia kosztów ich funkcjonowania (Liceum Ogólnokształcące w Czarnkowie, Liceum Ogólnokształcące w Trzciance, Dom Pomocy Społecznej w Trzciance, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance, Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie, Szpital Powiatowy w Trzciance). Zadanie realizowane będzie z środków własnych, a w przyszłości ma przyczynić się do powstania oszczędności.

Dział 710 - Działalność usługowa - 1.213.997 zł

Rozdział 71012 - Zadania z zakresu geodezji i kartografii - 739.997 zł

Pierwszym zadaniem ujętym w rozdziale finansowanym z dotacji od Wojewody w wysokości **165.400 zł**, zgodnie z jego wytycznymi, będzie modernizacja ewidencji gruntów i budynków - dostosowanie tej ewidencji do wymogów rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2011 roku, w tym uzupełnienie baz danych ewidencji gruntów i budynków o budynki i lokale w Gminie Czarnków.

Z kolei wydatki zaplanowane z dochodów własnych dotyczą w znacznym stopniu wydatków Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej. Do podstawowych wydatków z zakresu bieżącej działalności zaplanowano wstępnie kwotę **250.000 zł**, między innymi na zakupy materiałów i wyposażenia na potrzeby Ośrodka, naprawę i konserwację urządzeń. Ponadto środki zostaną wykorzystane na wykonanie pomiaru budynków i zakładanie kartotek w Gminie Czarnków, wykonanie pomiarów kontrolnych, opracowanie i weryfikacja mapy ewidencji gruntów i budynków, tworzenie numerycznej mapy zasadniczej dla miast powiatu, a także serwisu i aktualizacji programów geodezyjnych.

Najwyższą pozycję w planowanej ogółem kwocie w ww. rozdziale stanowi udział finansowy powiatu w przedsięwzięciu inwestycyjnym pn. „Cyfryzacja powiatowych zasobów geodezyjnych i kartograficznych powiatów: Czarnkowsko-Trzcianieckiego, Pilskiego, Wągrowieckiego i Złotowskiego” Jest to przedsięwzięcie dwuletnie i będzie możliwe do realizacji pod warunkiem pozyskania środków unijnych. Liderem projektu jest Powiat Wągrowiecki, który będzie aplikował o środki unijne w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. Wobec powyższego w projekcie budżetu powiatu na 2017 rok zabezpieczono środki w formie dotacji dla Powiatu Wągrowieckiego w wysokości **324.597 zł**.

Rozdział 71015 - Nadzór budowlany - 474.000 zł

Przyznane środki z dotacji z budżetu państwa na bieżącą działalność jednostki wynoszą **466.000 zł**, i zostały określone na nieco wyższym poziomie jak w roku 2016. Z kolei z dotacji na zakupy inwestycyjne zestawów komputerowych wraz z oprogramowaniem dla Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego zaplanowano środki w kwocie **8.000 zł**.

Dział 750 - Administracja publiczna - 9.405.875 zł

Rozdział 75011 - Urzędy wojewódzkie - 150.563 zł

Dotacja celowa na obsługę zadań z zakresu administracji rządowej przyznana została powiatowi na nieco wyższym poziomie jak w 2016 roku. Dotacje na ww. cel, to środki przeznaczane na opłacenie wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń pracowników wykonujących zadania z zakresu prowadzenia i udostępniania zasobu geodezyjnego i kartograficznego przez Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Czarnkowie. Kwota ta nie zabezpiecza w pełni realizacji zadania. Wobec powyższego pozostałe wydatki ujmowane są w **dziale 750, rozdział 75020**.

Rozdział 75019 - Rady powiatów - 352.393 zł

W rozdziale tym planowane są diety i ryczałty dla 18 radnych, a także koszty obsługi, posiedzeń komisji i sesji, delegacje i szkolenia dla radnych jak również koszty związane z dostępem do sieci internet. Wysokość diet radnych zaplanowano w oparciu o aktualnie obowiązującą kwotę bazową **1.766,46 zł**, czyli z 2008 roku.

Rozdział 75020 - Starostwa powiatowe - 8.679.919 zł

Wydatki zaplanowane w tym rozdziale są głównie związane z bieżącym funkcjonowaniem Starostwa Powiatowego. W związku z tym, że Starostwo nie spełnia warunku uprawniającego do zwolnienia z wpłat składek na Powiatowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w budżecie na 2017 rok zaplanowano środki na ten cel na poziomie **30.000 zł**. W ramach wydatków bieżących tak jak co roku, dodatkowo zaplanowano niewielkie środki tj. kwotę **1.000 zł** na Komisję Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego. Najwyższą pozycję wydatków bieżących stanowią wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń.

Ponadto zgodnie z interpretacją Dyrektora Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego Ministerstwa Finansów w rozdziale tym należy również ujmować wydatki na zakup tablic i dowodów rejestracyjnych. Rozwiązanie to nie jest dla samorządów zbyt korzystne, ponieważ sztucznie podwyższa wydatki przeznaczane na administrację. Na ten cel założono wstępnie w planie kwotę **900.000 zł**.

Na wydatki remontowe przewidziano środki w wysokości **78.500 zł**, w tym uwzględniono remont posadzek oraz zamontowanie okienka podawczego w Wydziale Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Czarnkowie, a także malowanie Sali Konferencyjnej (dofinansowanie z Gminy Czarnków 3.500 zł). Ponadto wzorem poprzednich lat część środków zostanie przeznaczona na bieżącą konserwację i naprawy sprzętu.

W rozdziale tym przewidziano również z środków pochodzących z wpływów z ochrony środowiska kwotę **500 zł** na wydatki związane z zakupem publikacji książkowych.

W ramach wydatków majątkowych przypisano ogółem kwotę w wysokości **384.500 zł**, z tego;

- wydatki inwestycyjne - **180.000 zł**:
 - „Wykonanie archiwum zakładowego na potrzeby Starostwa Powiatowego w budynku Zarządu Dróg Powiatowych w Czarnkowie” - **125.000 zł**,
 - „Dostawa i montaż drzwi rozsuwnych przy holu głównym Starostwa Powiatowego w Czarnkowie” - **12.000 zł**,
 - „Wykonanie opierzenia elewacji zewnętrznej do budynku Delegatury w Trzciance” - **8.000 zł**,
 - „Przebudowa pomieszczeń w Wydziale Komunikacji Starostwa Powiatowego w Czarnkowie pod potrzeby poczekalni dla petentów” - **35.000 zł**;
- zakupy inwestycyjne - **204.500 zł**:
 - „Zakup systemu do archiwizacji danych (automatyczny Backup) w ramach polityki bezpieczeństwa” - **30.000 zł**,
 - „Zakup systemu kolejkowego dla Wydziału Komunikacji w Czarnkowie oraz w Delegaturze w Trzciance” - **25.000 zł**,
 - „Zakup klimatyzacji dla Wydziału Geodezji w Delegaturze w Trzciance” - **7.500 zł**,

- „Zakup masztów przed budynek Starostwa Powiatowego w Czarnkowie” - **5.000 zł**,
- „Zakup projektora multimedialnego przed budynek Starostwa Powiatowego w Czarnkowie” - **14.000 zł**,
- „Zakup rzutników na Salę Konferencyjną w Starostwie Powiatowym w Czarnkowie” (w tym 9.000 zł środki z Gminy Czarnków) - **18.000 zł**,
- „Zakup serwera wraz z oprogramowaniem do obsługi programu e-contentPLUS” - **20.000 zł**,
- „Zakup serwera do obsługi programu księgowego” - **40.000 zł**,
- „Zakup tablicy informacyjnej schematu organizacyjnego w wydziale Geodezji, Kartografii i Katastru oraz w Delegaturze w Trzciance” - **10.000 zł**,
- „Zakup urządzeń chłodząco-wentylujących na Sali Konferencyjnej w Starostwie Powiatowym w Czarnkowie” (w tym środki z Gminy Czarnków 17.500 zł) - **35.000 zł**.

Rozdział 75045 - Kwalifikacja wojskowa - 30.000 zł

Na wydatki związane z przeprowadzeniem kwalifikacji wojskowej na terenie powiatu przyznana została dotacja celowa z budżetu państwa ze wskazaniem na:

- wydatki związane z zorganizowaniem i przeprowadzeniem kwalifikacji wojskowej - **27.000 zł**,
- ekspertyzy w zakresie stanu zdrowia poborowych - **3.000 zł**.

Rozdział 75075 - Promocja jednostek samorządu terytorialnego - 165.000 zł

W rozdziale tym zaplanowano z środków własnych powiatu wydatki na szeroko pojętą promocję powiatu. Zabezpieczona na ten cel kwota zostanie przeznaczona na następujące zagadnienia:

- organizację i przygotowanie inicjatyw promujących powiat, a także udział w konferencjach, targach, wystawach, imprezach,
- współpracę z mediami lokalnymi i regionalnymi (w tym ogłoszenia i życzenia okolicznościowe), zakup gazet promocyjnych, zamieszczanie stron informacyjnych w gazetach lokalnych oraz utrzymanie i modernizację strony internetowej powiatu,
- opłacenie składek członkowskich i innych opłat,
- sfinansowanie druku ulotek oraz materiałów informacyjno-promocyjnych, zakup gadżetów reklamowych.

Rozdział 75095 - Pozostała działalność - 28.000 zł

W ramach tego rozdziału zaplanowano kwotę **11.000 zł** na realizację wydatków związanych z rozwojem współpracy partnerskiej z zaprzyjaźnionymi powiatami: Strzelecko-Drezdeneckim, Gorzowskim, Wałeckim oraz Miastem Gorzów.

Kwotę **17.000 zł** przewidziano na wydatki reprezentacyjne i okolicznościowe związane z reprezentowaniem powiatu i jednostki organizacyjnej Starostwo Powiatowe w Czarnkowie, co zostało określone Zarządzeniem Starosty. Jest to odrębna pula oprócz środków o znaczeniu „promocyjnym”.

Dział 752 - Obrona narodowa - 4.500 zł

Rozdział 75212 - Pozostałe wydatki obronne - 4.500 zł

Wzorem poprzednich lat zaplanowano środki własne powiatu na wydatki związane z przeprowadzeniem szkolenia obronnego w 2017 roku. Z uwagi na zmiany przepisów, które mają obowiązywać od stycznia 2017 roku, środki na szkolenie będą pochodziły z dotacji z budżetu państwa. Wobec powyższego ostateczna informacja zostanie przekazana po uchwaleniu ustawy budżetowej państwa.

Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa - 6.710.000 zł

Rozdział 75405 - Komendy powiatowe Policji - 20.000 zł

Uwzględniono w budżecie dotację na Fundusz Wsparcia Policji z przeznaczeniem na „Dofinansowanie do zakupu samochodu oznakowanego dla Komendy Powiatowej Policji w Czarnkowie”.

Rozdział 75411 - Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej - 6.676.000 zł

Wydatki zaplanowane w rozdziale dotyczą bieżącej działalności Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Czarnkowie i w Trzciance. Środki pochodzą z dotacji z budżetu państwa.

Rozdział 75412 - Ochotnicze straże pożarne - 10.000 zł

Środki własne powiatu zostaną rozdysponowane głównie na propagowanie wśród dzieci i młodzieży tematyki bezpieczeństwa przeciwpożarowego poprzez między innymi organizowanie konkursów plastycznych, a także turniejów wiedzy z tego zakresu. Ponadto częściowe wsparcie finansowe obejmie organizację obchodów dnia strażaka oraz uroczystości „znaczących” rocznic powstania ochotniczych straży pożarnych z terenu powiatu.

Rozdział 75415 - Zadania ratownictwa górskiego i wodnego - 4.000 zł

Zaplanowano z środków własnych powiatu dotację celową dla Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu tytułem dofinansowania zadań z zakresu ratownictwa wodnego. Przeznaczenie środków na ten cel wynika z obowiązku zapewnienia bezpieczeństwa na obszarach wodnych na terenie naszego powiatu.

Dział 755 - Wymiar sprawiedliwości - 250.416 zł

Rozdział 75515 - Nieodpłatna pomoc prawna - 250.416 zł

Ww. kwotę pochodzącą z dotacji z budżetu państwa przeznacza się na nieodpłatną pomoc prawną. Zadanie do realizacji zostało przypisane do Starostwa Powiatowego w Czarnkowie. Zgodnie z ustawowymi zapisami na nasz powiat przypisano 4 punkty, w których należy prowadzić takie działania. Wobec powyższego zawarto stosowne aneksy do umów z Gminami: Miejską Czarnków, Krzyż Wlkp., Drawsko, Wieleń i Połajewo na podstawie których zostaną udostępnione

lokale gminne na potrzeby realizacji ww. zadania. Z środków dotacyjnych kwotę **5.564 zł**, stanowiącą 3%, przeznacza się na opłacane kosztów obsługi organizacyjno-technicznej punktu w obiektach Gminnych, na terenie których takie punkty powstaną (wymaga to stosownych umów). W działania te zostanie również zaangażowane pomieszczenie Młodzieżowego Domu Kultury w Trzciance, któremu na ww. cel zostanie przypisana w planie kwota **1.080 zł**. Wobec faktu, iż obsługę administracyjną zadania pełni także Starostwo Powiatowe w Czarnkowie to wyodrębniono z tej puli środków kwotę **868 zł**.

Pozostałe 97% z przyznanej dotacji **121.452 zł** zostanie przeznaczona na wynagrodzenia adwokatów i radców prawnych wskazanych przez Okręgową Radę Adwokacką w Poznaniu oraz Okręgową Radę Adwokacką w Bydgoszczy. W związku z tym, iż 2 punkty mają być powierzone do prowadzenia organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność pożytku publicznego, to na dotacje dla tych struktur wyłonionych w drodze otwartego konkursu ofert na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie przewidziano w planie łączną kwotę **121.452 zł**.

Dział 757 - Obsługa długu publicznego - 610.118 zł

Rozdział 75702 - Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego - 610.118 zł

W rozdziale tym planuje się spłatę odsetek z tytułu zaciągniętych przez powiat kredytów z lat poprzednich oraz z kredytu krótkoterminowego w ramach rachunku bieżącego na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu powiatu. Sytuacja w tym zakresie na bieżąco będzie monitorowana. Przystąpienie do realizacji „Wieloletniego Planu Inwestycyjnego” na moment projektu wymaga zabezpieczenia znacznej części środków z innych źródeł. Planowana jest emisja obligacji komunalnych. Wiadomym jest, iż sytuacja ta będzie się zmieniać w momencie ewentualnego potwierdzenia dofinansowania z źródeł zewnętrznych. Dlatego też wysokość odsetek zabezpieczona w budżecie może ulec zmianie w trakcie roku.

Dział 758 - Różne rozliczenia - 2.030.257 zł

Rozdział 75818 - Rezerwy ogólne i celowe - 2.030.257 zł

Wyodrębnia się w projekcie budżetu na 2017 rok rezerwę ogólną w wysokości **200.000 zł**.

Pozostała kwota **1.830.257 zł** stanowi ogólną pulę rezerw celowych, na które składają się:

- rezerwa celowa na oświatę (w tym na odprawy emerytalne) - **743.257 zł**,
- rezerwa celowa na podwyżki płac - **700.000 zł**,
- rezerwa celowa na pomoc społeczną - **100.000 zł**,
- rezerwa celowa na organizacje pozarządowe - **87.000 zł**,
- rezerwa celowa na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami - **20.000 zł**,
- rezerwa celowa na zarządzanie kryzysowe - **180.000 zł**.

Wszystkie wydatki zabezpieczone jako rezerwy celowe dotyczą finansowania grupy rodzajowej wydatków bieżących.

Rezerwa ogólna została zabezpieczona zgodnie z wymogami ustawy o finansach publicznych, spełniając wymóg wskazujący, iż jej wysokość nie może być niższa niż 0,1% i nie wyższa niż 1% wydatków budżetu. Kwota wyodrębniona na ww. cel stanowi **0,21%** wydatków budżetu. Docelowo środki z tej rezerwy prawdopodobnie zasilą pulę na sfinansowanie niedoszacowanych dziedzin budżetu lub będą stanowiły zabezpieczenie ewentualnego urealnienia dochodu z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych.

Najwyższą pozycją wyodrębnioną w rezerwach celowych jest ta związana z wydatkami oświaty. Według wyliczeń Naczelnika Wydziału Edukacji - podstawiając aktualną liczbę uczniów w oparciu o odpowiednie wagi - wstępnie przyznana kwota części oświatowej subwencji ogólnej dla naszego powiatu może okazać się na podobnym poziomie. Ministerstwo wskazuje, iż przyznana wstępnie kwota zabezpiecza także 1,3% wzrost płac nauczycieli. Wobec powyższego Zarząd Powiatu zaproponował taki krok z uwagi na to, iż jednostki organizacyjne wskazują już na tym etapie niezbilansowane budżety. Kwota wyodrębniona w budżecie na rezerwę i tak jest niewystarczająca rozpatrując braki wskazane przez jednostki na ogólną kwotę sięgającą ponad **1.660.000 zł**, w tym ponad **1.426.000 zł** stanowią wynagrodzenia i pochodne. Sytuację tę zweryfikuje ostatecznie Ministerstwo Finansów kiedy poda ostateczne kwoty subwencji po uchwaleniu ustawy budżetowej państwa na 2017 rok. Niestety, wówczas Zarząd Powiatu po raz kolejny zderzy się z problemem zabezpieczenia tej sfery wydatków do końca roku, ponieważ już od lat istnieje w tej dziedzinie niedoszacowanie. Świadczy to o konieczności dokonania analizy sieci szkół oraz jednostek około oświatowych, aby dostosować ją do możliwości finansowych, a przede wszystkim z uwagi na malejącą liczbę uczniów. Dodatkowym czynnikiem, który może mieć wpływ na sytuację naszej oświaty są zapowiadane zmiany w przepisach oświatowych.

Konstruując projekt budżetu na 2017 rok Zarząd Powiatu zaproponował wyodrębnienie podobnej jak w roku ubiegłym rezerwy na waloryzację płac. Rezerwa ogranicza jednak się do grup jednostek organizacyjnych powiatu finansowanych z środków własnych. Wyjątek stanowią domy pomocy społecznej, gdyż w tym względzie środki zostały na ten cel zabezpieczone już na etapie projektu w ich planowanych wydatkach. W środkach uwzględnieni zostali także pracownicy obsługi i administracji jednostek oświatowych. Ostateczna decyzja o wprowadzeniu waloryzacji płac i na jakim poziomie Zarząd Powiatu podejmie po potwierdzeniu ostatecznych kwot z budżetu państwa. Na moment projektu budżetu środki zostały przypisane w rezerwie.

Kolejną pozycję w rezerwach celowych stanowi rezerwa na pomoc społeczną. Wyodrębniona kwota pozwoli na zabezpieczenie ewentualnych zmian wynikających z rotacji dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych, co często powoduje konieczność zwiększania puli środków zabezpieczanych na ww. cel.

Rezerwa na organizacje pozarządowe jest przeznaczona na realizację zadań w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Tak jak to wielokrotnie jest wskazywane w objaśnieniach do projektu, jej rozdysponowanie poprzez przypisanie do konkretnych rozdziałów będzie możliwe po przeprowadzeniu procedury konkursowej na realizację zadań w oparciu

o „Program współpracy Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2017 rok”.

Szeroki katalog zadań powiatu obejmuje również zakres ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. W związku z powyższym tak jak to miało miejsce już w latach wcześniejszych i na tę okoliczność stworzono rezerwę celową. Jej przypisanie do konkretnych zadań nastąpi w oparciu o kryteria i zasady określone w stosownej uchwale Rady Powiatu.

Zgodnie z ustawą z dnia 26 kwietnia 2007 roku o zarządzaniu kryzysowym mamy obowiązek zabezpieczenia z środków własnych powiatu kolejnego zadania. Zgodnie z przytoczonymi przepisami w budżecie jednostki samorządu terytorialnego należy utworzyć rezerwę celową w wysokości nie mniejszej niż 0,5% bieżących wydatków budżetu, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu. Z uwagi na i tak znaczną „szczupłość” budżetu, Zarząd Powiatu aby wypełnić ustawowy obowiązek podjął decyzję o zabezpieczeniu na ten cel minimalnego poziomu czyli kwoty stanowiącej **0,50%**.

Dział 801 - Oświata i wychowanie - 28.040.636 zł

W **dziale 801** finansowane są głównie zadania związane z podstawową działalnością szkół, a także zadania ustawowe ujęte zgodnie z klasyfikacją budżetową we wskazanym dziale. Środki na ten cel pochodzą przede wszystkim z części oświatowej subwencji ogólnej. Niektóre jednostki w swoich projektach pokazały dochody jakie w trakcie roku planują pozyskać, wobec czego podwyższono odpowiednio plany ich wydatków. Należy podkreślić, iż pomimo, że jest to kwotowo najwyższy dział w projekcie budżetu, wydatki dotyczą głównie tych związanych z bieżącą działalnością. W dziale przewidziano także środki na przedsięwzięcia inwestycyjne wynikające z Wieloletniego Planu Inwestycyjnego, zabezpieczając ewentualny udział powiatu w ich sfinansowaniu. Realizacja zadań będzie wymagała zaangażowania źródeł zewnętrznych.

Rozdział 80102 - Szkoły podstawowe specjalne - 1.258.988 zł

W rozdziale tym zaplanowane są środki na realizację wydatków Szkoły Podstawowej Specjalnej funkcjonującej w ramach Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach.

Rozdział 80111 - Gimnazja specjalne - 2.178.058 zł

Zgodnie z nazewnictwem rozdziału zaplanowane są wydatki Gimnazjum Specjalnego, funkcjonującego w ramach:

- Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach,
- Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Białej.

Rozdział 80120 - Licea ogólnokształcące - 5.681.722 zł

Do grona ww. typu szkół na działalność bieżącą, których ogółem zaplanowano kwotę **3.907.878 zł** należą:

- Liceum Ogólnokształcące w Czarnkowie,
- Liceum Ogólnokształcące w Trzciance,
- Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych przy Zespole Szkół w Krzyżu Wlkp.,
- Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie.

W budżecie na 2017 rok uwzględniono również **500.000 zł** tytułem wkładu własnego na zadanie inwestycyjne pn. „Przebudowa i rozbudowa budynku Liceum Ogólnokształcącego w Czarnkowie w zakresie sal dydaktycznych oraz sali sportowej wraz z zapleczem”. Środki pochodzą z darowizny. Powiat złożył wniosek o dofinansowanie ww. zadania z środków unijnych.

Ponadto wyodrębniono środki w wysokości **1.272.844 zł**, które przekazane będą w formie dotacji dla szkół niepublicznych, z czego:

- „Edukacja Lubasz” Spółka z o.o. w Lubaszu - **1.000.000 zł**,
- Prywatny Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie - **272.844 zł**.

Zgodnie z zawartym porozumieniem z Gminą Piła w sprawie organizacji pozaszkolnego punktu katechetycznego Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego oraz udziału w kosztach jego finansowania przypisuje się w planie dotacji celowej kwotę **1.000 zł**.

Rozdział 80130 - Szkoły zawodowe - 13.134.383 zł

Planowane wydatki na oświatę pod względem wielkości przeznaczanych środków najwyższy poziom osiągają w ww. rozdziale. W ramach zespołów szkół realizowane są wydatki następujących jednostek:

- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie,
- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance,
- Zespołu Szkół Technicznych w Trzciance,
- Zespołu Szkół w Krzyżu Wlkp.

Na ich wydatki bieżące ogółem przyjęto kwotę **11.562.035 zł**.

Ponadto kwotę **145.480 zł** zaplanowano z środków własnych powiatu na „Budowę boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół Technicznych w Trzciance”. Powiat na ten cel będzie aplikował o środki zewnętrzne.

W związku z kontynuacją realizacji projektu „Zagraniczne staże zawodowe dla uczniów Zespołu Szkół im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919” w Krzyżu Wlkp. przypisuje się dodatkowo kwotę **135.274 zł** w planie Zespołu Szkół. Projekt realizowany będzie jeszcze w roku 2017, środki na ww. cel pochodzą od Fundacji Rozwoju Edukacji - Narodowa Agencja Programu Erasmus +.

Kolejnym projektem, który będzie kontynuowany w rozdziale to „Poznajemy dualny system kształcenia” w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie z środków pochodzących z Fundacji Rozwoju Edukacji - Narodowa Agencja Programu Erasmus +. Na 2017 rok przewidziana jest kwota **26.236 zł**.

Oprócz finansowania działalności szkół zawodowych uwzględnia się tutaj również środki na refundację dodatków szkoleniowych pracodawcom, u których organizowane są praktyki zawodowe uczniów w kwocie ogółem **26.132 zł**.

Ponadto uwzględniono dotacje dla szkół niepublicznych na kwotę ogółem **1.239.226 zł**, z czego:

- „Edukacja Lubasz” spółka z o.o. w Lubaszu - **737.234 zł**,
- Prywatny Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie - **501.992 zł**.

Rozdział 80134 - Szkoły zawodowe specjalne - 444.849 zł

Planowana realizacja wydatków w zakresie zawodowego szkolnictwa specjalnego dotyczy:

- Szkoły Zawodowej Specjalnej funkcjonującej w ramach Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach,
- Szkoły Zawodowej Specjalnej funkcjonującej w ramach Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie.

Rozdział 80140 - Centra kształcenia ustawicznego i praktycznego oraz ośrodki dokształcania zawodowego - 1.253.167 zł

Wydatki zaplanowane w powyższej kwocie przeznaczone są na funkcjonowanie Centrum Kształcenia Praktycznego oraz Ośrodka Dokształcania i Doskonalenia Zawodowego w ramach Centrum Edukacji Zawodowej w Czarnkowie.

Rozdział 80144 - Inne formy kształcenia osobno niewymienione - 1.774.506 zł

W ramach rozdziału zaplanowano środki w formie dotacji dla prowadzonych przez Zgromadzenie Sióstr Felicjanek w Gębicach dwóch placówek, z tego:

- Specjalnego Ośrodka Wychowawczego „Nasz Dom” - **1.420.138 zł**,
- Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego „Deo Gratias” - **354.368 zł**.

Rozdział 80146 - Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli - 99.265 zł

Środki przeznacza się na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Rozdział 80148 - Stołówki szkolne - 98.870 zł

Wydatki zaplanowane w rozdziale przeznaczone są na funkcjonowanie stołówki przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie.

Rozdział 80150 - Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz szkołach artystycznych - 1.096.105 zł

Środki na realizację powyższych zadań w kwocie **1.002.649 zł** przypisane zostały do niżej wymienionych szkół:

- Liceum Ogólnokształcące w Czarnkowie,
- Liceum Ogólnokształcące w Trzciance,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie,

- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance,
- Zespół Szkół Technicznych w Trzciance,
- Zespół Szkół w Krzyżu Wlkp.

Oprócz finansowania działalności szkół uwzględniono również refundację dodatków szkoleniowych pracodawcom, u których organizowane są praktyki zawodowe uczniów w kwocie ogółem **13.868 zł**.

Ponadto wyodrębniono środki na:

- fundusz nagród organu prowadzącego dla wyróżniających się nauczycieli - **10.536 zł**,
- pomoc zdrowotną dla nauczycieli - **10.536 zł**,
- prace komisji egzaminacyjnych związanych z awansem zawodowym nauczycieli - **2.370 zł**,
- doszkalać i doskonalenie zawodowe nauczycieli - **52.679 zł**,
- wydatki bieżące realizowane bezpośrednio przez Wydział Edukacji - **3.467 zł**.

Rozdział 80151- Kwalifikacyjne kursy zawodowe - 463.388 zł

Jest to nowy rozdział, a środki na wydatki związane z ww. kursami przypisano do Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie.

Rozdział 80195 - Pozostała działalność - 557.335 zł

W rozdziale tym ujęte są te zadania, których nie było można przypisać do innych merytorycznie oznaczonych rozdziałów. W grupie tej od lat planowane są środki na szeroki wachlarz zadań, bieżących, do których należą:

- odpis na zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla byłych pracowników oświaty (przypisany w planach jednostek oświatowych) - kwota **222.784 zł**,
- fundusz nagród organu prowadzącego dla wyróżniających się nauczycieli - **19.854 zł**,
- pomoc zdrowotna dla nauczycieli - **19.854 zł**,
- prace komisji egzaminacyjnych związanych z awansem zawodowym nauczycieli - **4.630 zł**,
- wydatki bieżące realizowane bezpośrednio przez Wydział Edukacji - **6.533 zł**.

Ostatnim zadaniem w ramach wydatków bieżących przypisanym do ww. rozdziału w planie Wydziału Funduszy Europejskich Starostwa Powiatowego jest projekt „Nowe kwalifikacje twoją szansą”. Celem projektu jest podniesienie zdolności do zatrudnienia uczniów, poprzez podniesienie ich kwalifikacji zawodowych - dotyczy uczniów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie, Zespołu Szkół Technicznych w Trzciance, Zespołu Szkół w Krzyżu Wlkp. Środki na ww. cel pochodzą w 85,00% z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz w 15,00% z budżetu państwa. Zadanie realizowane będzie do 2018 roku, a na 2017 rok przypisano kwotę **17.000 zł**.

Ponadto, uwzględniono w planie wydatki inwestycyjne sfinansowane z środków własnych na kwotę **266.680 zł** na „Budowę boisk wielofunkcyjnych przy: Zespole szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance, Liceum Ogólnokształcącym w Trzciance i Zespole Szkół w Krzyżu Wlkp.” Powiat na ten cel będzie aplikował o środki zewnętrzne.

Podsumowując zaplanowane wydatki w **dziale 801** należy podkreślić, iż mogą się one w trakcie roku okazać niewystarczające, o czym świadczą kwoty wskazane we wstępnych

projektach złożonych przez jednostki. Niestety znaczna część braków związana jest z wydatkami osobowymi, gdzie Ministerstwo Finansów wskazuje, iż przyznane środki również uwzględniają podwyżkę wynagrodzeń dla nauczycieli o **1,3%** od 1 stycznia 2017 roku. Sfera oświaty szeroko będzie rozpatrywana i poddawana analizom po uzyskaniu ostatecznej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej na 2017 rok.

Dział 851 - Ochrona zdrowia - 5.169.508 zł

Rozdział 85111 - Szpitale ogólne - 3.694.005 zł

W roku 2017 rozpocznie się cykl inwestycyjny w obiektach służby zdrowia w celu dostosowania ich do obowiązujących standardów. Pierwszym zadaniem przewidzianym do realizacji jest „Rozbudowa i przebudowa budynku Szpitala Powiatowego w Czarnkowie przy ul. Kościuszki 94”, na co przewidziano dotację w wysokości **3.194.005 zł**.

Drugim zadaniem jest przekazanie dofinansowania dla Samorządu Województwa Wielkopolskiego w kwocie **500.000 zł** na „Wyposażenia środowisk informatycznych wojewódzkich, powiatowych i miejskich podmiotów leczniczych w narzędzia informatyczne umożliwiające wdrożenie Elektronicznej Dokumentacji Medycznej oraz stworzenie sieci wymiany danych między podmiotami leczniczymi”.

Środki przeznaczone są po **250.000 zł** na rzecz Szpitala w Czarnkowie i Trzciance. Jest to przedsięwzięcie wieloletnie, które ma szansę dofinansowania z środków unijnych.

Rozdział 85149 - Programy polityki zdrowotnej - 13.000 zł

Środki własne powiatu przeznacza się na realizację powiatowych programów polityki zdrowotnej. Głównym celem jest kształtowanie motywacji, usystematyzowanie zdobytej wiedzy i umiejętności na temat zdrowego stylu życia, a także podejmowanie działań na rzecz zdrowia własnego i innych.

Rozdział 85153 - Zwalczanie narkomanii - 12.000 zł

Zadanie to jest kolejnym, którego realizacja jest możliwa dzięki przeznaczeniu na ten cel środków własnych powiatu. Głównym celem tego działania jest poszerzenie wiedzy młodzieży na temat uzależnień.

Rozdział 85156 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego - 1.450.503 zł

Na realizację powyższych wydatków zaplanowano dotację z budżetu państwa. Zgodnie z wytycznymi Wojewody znaczna część środków skierowana jest dla Powiatowego Urzędu Pracy na wypłatę świadczeń dla bezrobotnych bez prawa do zasiłku - **1.438.709 zł**. Z informacji uzyskanej z jednostki realizującej zadanie wynika, iż środki finansowe zabezpieczone na ten moment mogą nie w pełni zabezpieczyć roczną realizację zadania. Brakująca kwota według danych bieżących, które mogą ulec zmianie, wynosi **100.000 zł**. W ostatnim okresie obserwuje się dużą rotację osób bezrobotnych, stąd nie jest możliwe precyzyjne określenie wysokości środków niezbędnych na prawidłową realizację zadania w roku następnym. Należy podkreślić, iż już w roku

2016 znacznie zmniejszyło się zapotrzebowanie na środki z tego zakresu. Wiadomym jest też fakt, iż plan na ww. zagadnienie w trakcie roku wielokrotnie jest modyfikowany do aktualnie panującej sytuacji, wobec czego skala wydatkowanych kwot na bieżąco będzie monitorowana i odpowiednie sugestie co do wysokości potrzebnych środków będą przekazywane bezpośrednio przez Urząd Pracy merytorycznemu wydziałowi Urzędu Wojewódzkiego.

Pozostała kwota **11.794 zł** została zaplanowana na świadczenia dla dzieci i uczniów placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz jednostki oświatowej w następujący sposób:

- „Słoneczny Dom” w Krzyżu Wlkp. - **7.206 zł**,
- placówka opiekuńczo-wychowawcza w Trzciance - **4.026 zł**,
- Zespół Szkół Technicznych w Trzciance - **562 zł**.

Dział 852 - Pomoc społeczna - 13.398.990 zł

Rozdział 85202 - Domy pomocy społecznej - 12.501.598 zł

W ramach rozdziału zaplanowano wydatki czterech domów pomocy społecznej.

Finansowanie tych jednostek pokrywane jest środkami pochodzącymi z następujących źródeł:

- z dotacji od Wojewody - **7.000.099 zł**,
- z wpływów z odpłatności pensjonariuszy domów pomocy społecznej - **5.346.727 zł**,
- planowane dochody jakie jednostki spodziewają się wypracować w trakcie roku - **154.772 zł**.

Znaczna część dotacji zgodnie z decyzją Wojewody Wielkopolskiego - stanowiąca kwotę **2.912.035 zł** będzie przekazywana przez powiat w formie dotacji celowej dla Zespołu Domów Pomocy Społecznej prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek im. Rodziny Maryi w Wieleniu.

Na wydatki bieżące pozostałych trzech domów pomocy społecznej, będących jednostkami organizacyjnymi powiatu, przeznacza się w sumie środki opiewające na kwotę **9.571.563 zł**. Podkreślić należy, iż gdyby kwota dotacji z budżetu państwa nie uległa zmianie, to w 2017 roku nie powinno być konieczności dodatkowego wsparcia z budżetu powiatu. W wyniku dogłębnej analizy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance w sprawie kosztów funkcjonowania tych jednostek, poczyniono pewne działania które procentują. Z uwagi na specyficzny charakter pracy i niestety niskie uposażenia pracowników, a przede wszystkim możliwości finansowe, uwzględniono w przyznanych kwotach środki na zwiększenie płac na poziomie średnio o 106%.

Ponadto, przewidziano niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania Domu Pomocy Społecznej w Gębicach zakupy inwestycyjne na kwotę **18.000 zł**:

- zakup zmywarki - **8.000 zł**,
- zakup kserokopiarki - **10.000 zł**.

Rozdział 85218 - Powiatowe centra pomocy rodzinie - 897.392 zł

Kolejnym zadaniem finansowanym głównie z dochodów własnych jest działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance. W wydatkach rzeczowych uwzględniono środki pochodzące z 2,5% dochodu, który uzyska powiat z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Środki te wstępnie zaplanowano w wysokości **50.000 zł**, a zagospodarowane będą przez Centrum na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej.

Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej - 4.001.959 zł

Rozdział 85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych - 163.517 zł

Wydatki ujmowane w niniejszym rozdziale dotyczą dofinansowania działających na terenie naszego powiatu warsztatów terapii zajęciowej. To kolejne zadanie, które nakłada na powiat finansowanie ze środków własnych. Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych wskazuje, iż ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych maksymalne dofinansowanie może wynosić 90%. Oznacza to, iż powiat powinien dofinansować tę dziedzinę w 10%. W powiecie funkcjonują trzy takie podmioty:

- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Trzciance - 25 uczestników,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Wieleniu - 25 uczestników,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Gębicach - 40 (planowane zwiększenie o 5 kolejnych uczestników).

Spełniając ustawowy wymóg warsztaty te prowadzone są przez stowarzyszenia, dofinansowanie na jednego uczestnika rocznie wynosi **1.777,33 zł**, co skutkuje wyodrębnieniem dotacji w kwotach:

- „Caritas” parafii p.w. Św. Jana Chrzciciela w Trzciance - prowadzi Warsztaty w Trzciance (**44.434 zł**) i Wieleniu (**44.434 zł**) - kwota **88.868 zł**,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Psychiczenie Chorych i niepełnosprawnych Intellektualnie „EMPATIA” - prowadzi Warsztaty w Gębicach - kwota **71.094 zł**.

Na moment tworzenia projektu powiat zgodnie z dotychczas stosowaną praktyką zabezpiecza 100% środków na ten cel, a Zarząd Powiatu będzie czynił starania aby w finansowanie tych 10% włączyły się w trakcie roku poszczególne gminy, z których terenów pochodzą uczestnicy warsztatów. Wówczas to pojawią się dodatkowe dochody, a uwolnione kwoty środków własnych powiatu będzie można przeznaczyć na inny cel.

Ponadto w ramach rozdziału wyodrębniono środki w formie dotacji dla Powiatu Pilskiego w kwocie **3.555 zł** tytułem sfinansowania kosztów pokrycia rehabilitacji osób pochodzących z naszego powiatu, będących uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej w Pile (1 uczestnik), oraz Warsztatów Terapii Zajęciowej w Ujściu (1 uczestnik).

W przypadku tych warsztatów również koszt dofinansowania na 1 osobę rocznie wynosi **1777,33 zł**.

Rozdział 85321 - Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności - 30.000 zł

Zespół utworzony w Powiecie Pilskim, który otrzymuje od Wojewody dotację za wydawanie orzeczeń na rzecz mieszkańców Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego, realizuje to zadanie w imieniu naszego powiatu. Wobec powyższego zaplanowano na ten cel dodatkowe środki z budżetu powiatu w wysokości jak powyżej.

Rozdział 85333 - Powiatowe urzędy pracy - 2.814.222 zł

Wydatki na bieżącą statutową działalność Powiatowego Urzędu Pracy zostały zaplanowane zgodnie z przyjętymi do projektu budżetu na 2017 rok zasadami. Ponieważ utrzymanie jednostki należy do zadań własnych powiatu, więc głównym źródłem jej finansowania są środki własne. W kwocie tej mieszczą się również i te dochody, które w trakcie roku budżetowego zostaną

wypracowane i odprowadzone przez jednostkę do budżetu powiatu w wysokości **90.350 zł**. Jeżeli chodzi o wydatki planowane na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, zostały one wsparte środkami, które powiat ma szansę uzyskać z Funduszu Pracy (5%), tj. **337.400 zł**. Środki te zgodnie z ogólnymi zasadami mogą być przeznaczane na sfinansowanie kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne dla pracowników pełniących funkcje doradców klienta (pośrednicy pracy, doradcy zawodowi). Pozostałe wydatki z tego tytułu są zabezpieczone z środków własnych i opiewają na **73.543 zł**. Należy wskazać, iż z przyznanych środków z Funduszu Pracy opłacanych jest 7 pośredników i 3 doradców zawodowych.

W trakcie roku przy spełnieniu określonych ustawowo wymogów Starosta może wnioskować o dodatkowe 2% z Funduszu Pracy. Dlatego też gdyby zaistniała sytuacja i uzyskano by środki z ww. źródła na finansowanie zadań, to odpowiednio miało by wpływ na zwiększenie wydatków Powiatowego Urzędu Pracy.

Rozdział 85395 - Pozostała działalność - 994.220 zł

Zaplanowano środki w planie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance w związku z kontynuacją realizacji projektu pn. „Poprawa dostępu do usług społecznych w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim”. Zadanie realizowane będzie do 2018 roku, dofinansowywane jest z Europejskiego Funduszu Społecznego (85%), z budżetu państwa (10%). Projekt realizowany jest w partnerstwie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Czarnkowie, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Czarnkowie, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Trzciance, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lubaszcu oraz stowarzyszeniem Fundacja AKME - obejmie swym wsparciem 159 osób. Podział środków na wydatki związane z projektem na 2017 rok przedstawia się następująco:

- dotacja dla Gminy Czarnków (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnkowie) - **34.981 zł**,
- dotacja dla Miasta i Gminy Czarnków (Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnkowie) - **92.160 zł**,
- dotacja dla Miasta i Gminy Trzcianka (Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzciance) - **125.568 zł**,
- dotacja dla Gminy Lubasz (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaszcu) - **72.152 zł**,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance - **669.359 zł** (w tym środki własne **46.511 zł**).

Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza - 8.952.502 zł

Konstrukcja wydatków poszczególnych jednostek i zadań jest taka jak w **dziale 801**. Wobec powyższego Rada Powiatu będzie miała w przypadku umniejszenia części oświatowej subwencji ogólnej podobny problem zabezpieczenia w trakcie roku niedoszacowanych w tej dziedzinie wydatków.

Zadania tutaj przyjęte obejmują głównie finansowanie jednostek „pozaszkolnych”, stanowiących aparat pomocniczy w działalności szkół, a także pozostałe zadania ujmowane w ww. dziale zgodnie

z klasyfikacją budżetową. Oprócz subwencji oświatowej źródłem finansowania tych zadań będzie dotacja od Samorządu Trzcianieckiego oraz wypracowane dochody jednostek organizacyjnych.

Rozdział 85406 - Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne - 1.653.424 zł

Na wydatki związane z funkcjonowaniem poradni na 2017 roku zaplanowano kwotę **1.623.424 zł**. Środki te zostały przypisane na utrzymanie:

- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Czarnkowie,
- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Trzciance,
- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Krzyżu Wlkp.

Oprócz ww. wydatków zaplanowana została również dotacja dla Powiatu Pilskiego na realizację porozumienia w zakresie poradnictwa specjalistycznego wad wymowy i wad słuchu w kwocie **30.000 zł**.

Rozdział 85407 - Placówki wychowania pozaszkolnego - 665.000 zł

Środki te przeznacza się na realizację zadań oraz bieżące utrzymanie Młodzieżowego Domu Kultury w Trzciance.

Rozdział 85410 - Internaty i bursy szkolne - 2.700.897 zł

W strukturach powiatowych jednostek organizacyjnych funkcjonują dwa internaty:

- Internat przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie,
- Internat przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance.

Na ten cel zaplanowano w projekcie budżetu na 2017 rok kwotę **589.210 zł**.

Z kolei na dwa internaty przy szkołach niepublicznych zabezpieczono w formie dotacji pulę środków w wysokości **2.111.687 zł**, z tego dla:

- „Edukacji Lubasz” Spółka z o.o. w Lubaszcu - **1.732.763 zł**,
- Prywatnego Zespołu Szkół w Czarnkowie - **378.924 zł**.

Rozdział 85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym - 40.000 zł

Zaplanowano tutaj środki na stypendia Rady Powiatu Czarnkowsko-Trzcianieckiego o charakterze motywacyjnym. W trakcie roku mogą się pojawić dodatkowe kwoty na ten cel z innych źródeł.

Rozdział 85421 - Młodzieżowe ośrodki socjoterapii - 3.233.657 zł

Środki w wysokości **2.283.657 zł** przeznacza się na bieżące utrzymanie Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Białej.

Ponadto zaplanowano kwotę **950.000 zł** na zadanie inwestycyjne pn. „Dostosowanie obiektu w związku z planowanym utworzeniem Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Czarnkowie”.

Rozdział 85446 - Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli - 36.393 zł

Wskazaną kwotę przeznacza się na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w ww. jednostkach.

Rozdział 85495 - Pozostała działalność - 623.131 zł

Katalog zadań ujętych w ww. rozdziale przedstawia się następująco:

- na utrzymanie Hali widowiskowo-sportowej w wysokości ogółem (**247.287 zł**) - **523.689 zł**,
- koszty etatu Związkowca oddelegowanego do pełnienia tej funkcji oraz koszty utrzymania pomieszczenia w Młodzieżowym Domu Kultury wynajmowanego przez Zarząd Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Trzciance (zadania te częściowo finansowane są z dochodów pochodzących od Samorządu Trzcianki w wysokości ogółem (**44.626 zł**) - kwota **62.898 zł**,
- na aktywność społeczną, kulturalną, artystyczną, sportową itp. młodzieży szkolnej - kwota **4.500 zł**,
- na pomoc zdrowotną dla nauczycieli - kwota **7.278 zł**,
- fundusz nagród organu prowadzącego dla wyróżniających się nauczycieli - **7.278 zł**,
- odpis na zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla byłych pracowników oświaty (przypisany w planach jednostek oświatowych) - kwota **16.488 zł**,
- pozostałe wydatki Wydziału Edukacji - **1.000 zł**.

Dział 855 - Rodzina - 5.516.902 zł

Rozdział 85508 - Rodziny zastępcze - 3.873.612 zł

Znaczną kwotą w budżecie gdzie głównie ciężar finansowy spoczywa na barkach powiatu jest kolejne zadanie ze sfery pomocy społecznej w zakresie wypłaty świadczeń oraz inne wydatki na rzecz rodzin zastępczych, które wynikają z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Od 2016 roku zadanie to dodatkowo wspierane jest dotacją z budżetu państwa, polegające na finansowaniu dodatku wychowawczego na każde dziecko w rodzinie zastępczej do 18 roku życia, stąd znaczące zwiększenie planu w porównaniu do lat poprzednich.

Źródła finansowania zadań z tego zakresu wynikające z projektu budżetu na 2017 rok przedstawiają się następująco:

- środki otrzymane z innych powiatów w ramach planowanych kwot z porozumień w zakresie pokrywania kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w naszych rodzinach wynoszą - **605.502 zł**,
- dochody uzyskane od gmin z tytułu odpłatności za pobyt dzieci w „pieczy zastępczej” - **268.208 zł**,
- dotacja z budżetu państwa - **825.800 zł**,
- środki własne powiatu - **2.174.102 zł!**

Wydatki przypisane merytorycznie do realizacji Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance obejmują różnorodny katalog zadań, a kwota ogółem na ten cel ostatecznie została zabezpieczona w wysokości łącznej **3.435.038 zł**, z tego:

- świadczenia dla rodzin zastępczych, w których przebywa 121 dzieci pochodzących z terenu naszego powiatu - **1.336.228 zł**,
- świadczenia dla rodzin zastępczych, w których przebywa 42 dzieci z innych powiatów - **504.610 zł**,

- świadczenia wychowawcze na każde dziecko w rodzinie zastępczej do 18 roku życia (134 dzieci) - **825.800 zł**,
- wydatki na kontynuację nauki (18 wychowanków) - **108.000 zł**,
- dofinansowanie do wynajmu mieszkań (8 wychowanków) - **48.000 zł**,
- wydatki na usamodzielnienia (8 wychowanków z rodzin zastępczych) - **52.800 zł**,
- wydatki na zagospodarowanie (10 wychowanków) - **15.000 zł**,
- na utworzenie 7 rodzin zastępczych (3 rodziny niezawodowe niespokrewnione, 1 rodzina zawodowa, 3 rodziny spokrewnione) oraz koszt świadczeń jednorazowych dla nowo przyjętych dzieci - **104.089 zł**,
- na świadczenia w przypadkach wystąpienia zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawnej opieki - **10.000 zł**,
- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dzieci - **15.000 zł**,
- wydatki na wynagrodzenia dla 5 rodzin zastępczych zawodowych oraz nowo utworzonej rodziny - **171.736 zł**,
- wydatki na wynagrodzenie dla rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego - **74.674 zł**,
- wydatki na wynagrodzenie dla 2 koordynatorów pieczy zastępczej - **104.101 zł**,
- dofinansowanie utrzymania lokalu mieszkalnego oraz kosztów remontu - **50.000 zł**,
- na szkolenia rodzin zastępczych - **10.000 zł**,
- pozostałe wydatki (opłaty i zakup znaczków pocztowych) - **5.000 zł**.

Oprócz ww. wydatków przewidziano również dotacje dla tych powiatów, w których z kolei umieszczone są dzieci z naszego terenu. Oczywiście wysokość środków na zabezpieczenie realizacji zadania w ciągu roku będzie ulegała zmianom. Ogółem na ten cel w projekcie budżetu na 2017 rok zaplanowano kwotę **438.574 zł**, z tego:

- Miasto Poznań (8 dzieci oraz wynagrodzenie 2 zawodowych rodzin zastępczych) - **151.713 zł**,
- Powiat Poznański (2 dzieci) - **25.835 zł**,
- Powiat Pilski (4 dzieci) - **43.920 zł**,
- Powiat Gostyński (5 dzieci) - **63.670 zł**,
- Powiat Obornicki (3 dzieci) - **37.835 zł**,
- Powiat Ostrzeszowski (2 dzieci) - **15.840 zł**,
- Powiat Warszawski Zachodni (1 dziecko) - **12.000 zł**,
- Powiat Gorlicki (3 dzieci oraz wynagrodzenie zawodowej rodziny zastępczej) - **71.921 zł**,
- Powiat Wałecki (1 dziecko) - **7.920 zł**,
- Powiat Szamotulski (1 dziecko) - **7.920 zł**.

Rozdział 85510 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze - 1.643.290 zł

Finansowanie tych struktur organizacyjnych przypisane jest jako zadanie własne powiatu. Źródła finansowania zadań przedstawiają się następująco:

- środki otrzymywane z innych powiatów w ramach planowanych kwot z porozumień w zakresie pokrywania kosztów utrzymania dzieci przebywających w naszych placówkach (najwyższe kwotowo źródło) - **464.372 zł**, z tego:
 - 4 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Krzyżu Wlkp. - **153.812 zł**,

- 8 dzieci w placówce Trzcianeckiej - **310.560 zł**;
- dochody z odpłatności gmin za pobyt dzieci w pieczy zastępczej - **202.928 zł**;
- środki własne powiatu - **975.990 zł**.

Ogółem planowane środki zabezpieczone w projekcie budżetu na 2017 rok na dotacje dla stowarzyszeń wynoszą **1.081.825 zł**, z tego:

- placówka opiekuńczo-wychowawcza zlecona do prowadzenia Stowarzyszeniu na Rzecz dziecka i rodziny w Krzyżu Wlkp. (14 dzieci) - **538.345 zł**,
- placówka opiekuńczo-wychowawcza w Trzciance (14 dzieci) - **543.480 zł**.

W przypadku placówki w Krzyżu Wlkp. kwota miesięcznej dotacji przypadająca na jednego wychowanka „Słonecznego Domu” w Krzyżu Wlkp. wynosi 3.211,30 zł, w placówce w Trzciance została ustalona na poziomie 3.241,93 zł. Podwyższony koszt będzie obowiązywał od miesiąca lutego, dlatego styczeń przyjmuje się według aktualnie obowiązujących stawek. Należy dodać, iż na koniec grudnia wygasa umowa ze Stowarzyszeniem „Pomagajmy Dzieciom” w Trzciance na prowadzenie Trzcianeckiej placówki opiekuńczo-wychowawczej, w związku z tym Zarząd Powiatu ogłosił otwarty konkurs na realizację zadania publicznego z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej pn. ”Prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego w Trzciance dla 14 dzieci w okresie od 01.01.2017r. do dnia 31.12.2021”. Wobec powyższego ostatecznie nazwa dotowanej jednostki zostanie określona po rozstrzygnięciu konkursu.

Jest to sfera dosyć problemowa i trudna w realizacji przede wszystkim spowodowana dużą rotacją dzieci, czego skutki odczuwamy od kilku lat. Rotacja dotyczy głównie dzieci pochodzących spoza naszego powiatu. Dlatego też zaplanowano w projekcie budżetu rezerwę celową na pomoc społeczną, która będzie pewnym zabezpieczeniem na wypadek ww. zmian.

Ponadto, w rozdziale tym finansowane są z środków własnych powiatu, wsparte znacząco dochodami z gmin - piecza zastępcza, wydatki merytorycznie przypisane Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance, a ich katalog jest dość różnorodny. Globalnie kwota na ten cel została określona na 2017 rok na poziomie **208.500 zł**. Szczegółowy podział zadań przedstawia się następująco:

- na kontynuowanie nauki (16 wychowanków) - **96.000 zł**,
- dofinansowanie do wynajmu mieszkań (12 wychowanków) - **72.000 zł**,
- wydatki na zagospodarowanie (5 wychowanków) - **7.500 zł**,
- na usamodzielnienie (5 wychowanków) - **33.000 zł**.

Dodatkowo w ww. rozdziale zaplanowano również dotacje, z uwagi na umieszczenie w placówkach opiekuńczo-wychowawczych innych powiatów dzieci pochodzących z naszego terenu. Zaplanowana na 2017 rok dotacja dla Powiatu Gnieźnieńskiego (6 dzieci) wynosi **352.965 zł**.

Należy dodać, iż również w tym przypadku mogą nastąpić w trakcie roku zmiany w wysokości środków niezbędnych do prawidłowej realizacji zadania.

Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska - 44.240 zł

Rozdział 90002 - Gospodarka odpadami - 10.000 zł

W ramach tego rozdziału zaplanowano środki na realizację przedsięwzięcia pn. „Likwidacja wyrobów zawierających azbest z budynków mieszkalnych i inwentarskich na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego”. Kwota została zabezpieczona z wpływów i opłat z zakresu ochrony środowiska, a w trakcie roku adekwatnie do realizowanych zadań uzupełniana będzie przez samorządy gminne, a także z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Rozdział 90095 - Pozostała działalność - 34.240 zł

Źródłem sfinansowania wydatków, tak jak wyżej, są środki pochodzące z wpływów z tytułu opłat i kar związanych z ochroną środowiska. Kompleksowo zarówno dochody jak i wydatki z tego tytułu będą wykazane w odrębnym załączniku do projektu uchwały budżetowej.

W ramach niniejszego rozdziału środki zaplanowane na zadania bieżące planuje się przeznaczyć przede wszystkim na:

- dotację dla Powiatu Pilskiego na organizację Olimpiady Ekologicznej,
- zakup nagród w konkursach o charakterze ekologicznym,
- sfinansowanie opracowania Programu Ochrony Środowiska,
- opłacenie abonamentu Prawo Ochrony Środowiska,
- szkolenie pracowników z zakresu ochrony środowiska.

Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego - 245.000

Rozdział 92105 - Pozostałe zadania w zakresie kultury - 40.000 zł

Jest to wstępnie zaplanowana kwota na realizację zadań powiatowych w dziedzinie „Kultura”. Ostateczny podział tych środków nastąpi w momencie ustalenia „Kalendarza Imprez” przez Zarząd Powiatu, dlatego też w projekcie budżetu na 2017 rok, zadania w rozdziałach: **92105** i **92605** zostały sklasyfikowane ogólnie jako wydatki rzeczowe. Środki na ten cel pochodzą z dochodów własnych powiatu.

Zarząd Powiatu podjął decyzję o ograniczeniu liczby wniosków składanych przez gminy i gminne jednostki organizacyjne, ponieważ podjął decyzję, iż priorytetowo wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia kulturalne i sportowe organizowane z ramienia powiatu i powiatowych jednostek organizacyjnych. Wobec powyższego ograniczono liczbę składanych wniosków z terenu danej gminy: 2 propozycje Miasto i Gmina Trzcianka oraz Gmina Miejska Czarnków, pozostałe gminy po 1 zadaniu.

W uzupełnieniu należy dodać, iż na realizację zadań z zakresu:

- „Kultury i ochrony dziedzictwa narodowego” - **dział 921, rozdział 92105,**
- „Kultury fizycznej” - **dział 926, rozdział 92605,**

w trakcie roku zostaną przypisane kolejne środki, które na ten moment znajdują się w rezerwie celowej na organizacje pozarządowe. Ich rozdysponowanie poprzez przypisanie do konkretnych rozdziałów będzie możliwe po przeprowadzeniu procedury konkursowej na realizację zadań,

uwzględnionych w „Programie współpracy Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2017 rok”, który zostanie przyjęty w miesiącu listopadzie b.r.

Rozdział 92116 - Biblioteki - 60.000 zł

Wykonywanie zadań Biblioteki Powiatowej, ustawowo nałożone na powiat, zgodnie z zawartym porozumieniem powierzone jest Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Trzcianka. Powiat korzysta z takiego rozwiązania ponieważ nie posiada w swoich strukturach organizacyjnych biblioteki.

Rozdział 92195 - Pozostała działalność - 145.000 zł

Zgodnie z wieloletnią tradycją w rozdziale tym zaplanowano środki własne powiatu na:

- zorganizowanie Powiatowego Święta Plonów, Powiatowego Święta Ludowego - **13.500 zł**,
- sfinansowanie nagród w konkursach organizowanych przy okazji dożynek powiatowych, obejmujących następujące kategorie: „Piękna wieś - dziełem jej mieszkańców”, „Czarnkowsko-Trzcianecki rolnik Roku” - **11.500 zł**.

Ponadto kwotę **120.000 zł** wyodrębniono na realizację projektu „Powstanie Wielkopolskie - tworzenie warunków do zachowania w pamięci walk o niepodległość Polski w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim”. W ramach przedsięwzięcia zostanie wykonany mural (zamiennie tablica do zawieszenia na ścianie), pomnik upamiętniający Powstanie Wielkopolskie, album fotograficzny nawiązujący do historii z okresu XX-lecia międzywojennego na obszarze powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego.

Dział 926 - Kultura fizyczna - 140.000 zł

Rozdział 92601 - Obiekty sportowe - 100.000 zł

Zabezpieczono z środków własnych powiatu „Dofinansowanie budowy pływalni w Trzciance - opracowanie dokumentacji budowlano-wykonawczej.

Rozdział 92605 - Zadania w zakresie kultury fizycznej - 40.000 zł

Przypisana kwota ma zabezpieczyć realizację inicjatyw o charakterze powiatowym z dziedziny kultury fizycznej poprzez sport. Kwota wskazana w tym rozdziale na etapie projektu budżetu zostanie rozdysponowana na inicjatywy które będą przyjęte do Powiatowego Kalendarza Imprez. Wydatkowanie środków następować będzie głównie w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zgodnie z wcześniejszymi wyjaśnieniami środki dla organizacji pozarządowych znajdują się w rezerwie celowej.

III. PLANOWANE DO SPŁATY ZOBOWIĄZANIA Z LAT POPRZEDNICH I WYNIK BUDŻETU

Dochody na 2017 rok zostały zaplanowane w miarę realnie do możliwości powiatu, a także uwzględniając wszelkie informacje o środkach, które będą pochodziły z budżetu państwa czy

jednostek samorządów terytorialnego. Natomiast wydatki bieżące skalkulowano w znacznej części budżetu na poziomie zadawalającym, ale oczywiście w przypadkach jednostek dotowanych do wysokości kwot planowanych wstępnie przez Wojewodę, a jednostki oświatowe zgodnie z wcześniejszym opisem nie zostały w pełni zabezpieczone. Dużą pozycję w planowanych wydatkach stanowią wydatki majątkowe w kwocie **13.005.228 zł**, które na ten moment powodują konieczność zaangażowania w części finansowanie poprzez emisję obligacji komunalnych. Dlatego proponowany przez Zarząd Powiatu na 2017 rok budżet powiatu zamyka się wynikiem ujemnym w wysokości **6.820.294 zł**. Pozostała kwota na inwestycje zabezpieczona jest dochodami pochodzącymi od samorządów gminnych, na terenie których realizowane będą zadania drogowe oraz z nadwyżki operacyjnej. Na powiecie ciąży również spłaty przypadających na 2017 rok według umów bankowych rat kredytów. Kwota **rozchodów** w budżecie powiatu przypadająca na 2017 rok wynosi **553.372 zł**. Planowana kwota zadłużenia na koniec 2016 roku będzie wynosiła **10.314.663 zł**. W zaplanowanych wydatkach finansowanych z środków własnych uwzględniona została także spłata naliczonych od nich odsetek na poziomie **610.118 zł**.

Istotne jest to, iż po stronie przychodów w trakcie roku pojawią się dodatkowe możliwości finansowania inwestycji po ostatecznym rozliczeniu budżetu 2016 roku, a także z nierozdysponowanych w roku 2016 tzw. „wolnych środków” za 2015 i częściowo 2014 rok, co pozwoli na znacznie mniejsze zadłużenie. Ponadto na przełomie roku 2016/2017 będą znane już ostateczne możliwości dofinansowania niektórych przedsięwzięć inwestycyjnych, także ewentualne pojawienie się innych czynników spowoduje konieczność zmian w planowanych wydatkach majątkowych, co wpłynie na wielkość deficytu i koniecznych przychodów do jego sfinansowania. Rozchody budżetu ujęto w załączniku nr 3 do projektu uchwały budżetowej.

IV. WPŁYWY I WYDATKI ZWIĄZANE Z ZADANIAMI Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA

Szczegółowa informacja została w tym zakresie złożona przy okazji uzasadnienia dochodów własnych, a jeżeli chodzi o wydatki to odpowiednio w:

- **dziale 020, rozdział 02002,**
- **dziale 750, rozdział 75020,**
- **dziale 900, rozdziały: 90002 i 90095.**

W celu przejrzystości tego zagadnienia w projekcie uchwały budżetowej został wyodrębniony załącznik nr 8, wskazujący wysokość przewidywanych wpływów z opłat i kar wynikających z ustawy Prawo ochrony środowiska oraz finansowane nimi wydatki.

Tytułem podsumowania można wskazać, iż dochody planowane do uzyskania w 2017 roku wynoszą **220.000 zł**.

Zgodnie z przyjętą zasadą wysokość wydatków jest równa planowanym dochodom.

V. PODSUMOWANIE

Podsumowując wyjaśnienia zawarte w dotychczasowej części uzasadnienia do projektu uchwały budżetowej na 2017 rok należy stwierdzić, iż będzie to rok rozpoczynający cykl inwestycyjny ujęty w „Wieloletnim Planie Inwestycyjnym”. Działania te nakierowane będą głównie na polepszenie bazy Szpitala Powiatowego w Czarnkowie oraz realizacji zadań inwestycyjnych.

Dochody zostały realnie skalkulowane. Jednakże w tej dziedzinie nie mamy wielkiego pola manewru z uwagi na to w jaki sposób ustawodawca skonstruował schemat dochodów. Ponadto według wstępnych informacji uznajemy, iż zarówno część oświatowa subwencji ogólnej jak i udział w podatku dochodowym od osób fizycznych mogą ulec zmianie. Istotne w naszej sytuacji jest, aby w wyniku racjonalizacji wydatków bieżących dążyć do pozyskania jak najwyższej puli środków pozostającej z dochodów bieżących, co da możliwość częściowego finansowania inwestycji i spłaty zadłużenia.

Trudnym tematem może okazać się zbilansowanie wydatków oświaty (brakująca kwota **1.662.522 zł**), zwłaszcza w kontekście wykorzystania części oświatowej subwencji ogólnej na zabezpieczenie organizacji specjalnej nauki zgodnie ze wskazanym celem. Niestety w wyniku działań kontrolnych niektóre samorządy, także powiatowe, musiały zwracać środki niewykorzystane na ten cel do budżetu państwa.

Pozytywne jest to, iż poczyniono starania, aby wyodrębnić środki na wzrost wynagrodzeń. Udało się także zabezpieczyć wydatki domów pomocy społecznej do końca roku. Oczywiście budżet w trakcie roku będzie wielokrotnie zmieniany, a kluczowym jego momentem będzie potwierdzenie kwot z budżetu państwa, co wskaże Zarządowi i Radzie kierunki dalszych decyzji w 2017 roku.

Jak wynika z przytoczonego materiału przewidziano ogółem kwotę **13.005.228 zł** na wydatki majątkowe. Ponadto wyodrębniono rezerwy ogółem opiewające na kwotę **2.030.257 zł**, co w przypadku negatywnego scenariusza zwłaszcza w kontekście części oświatowej subwencji ogólnej po stronie dochodowej pozwoli w pewnym stopniu ten ubytek uzupełnić.

Sentencje przedstawione powyżej przyczyniły się do tego, iż Zarząd Powiatu przygotowując ten dokument wielokrotnie dokonywał analizy tzw. potrzeb w kontekście proponowanych kwot na realizację poszczególnych zadań. Na dzień dzisiejszy realną możliwością polepszenia sytuacji w budżecie będzie przyjęcie przez Zarząd Powiatu bilansu za 2016 rok, gdzie mogą pojawić się tzw. „wolne środki”, oraz wykorzystanie tych z roku 2015 i 2014.

Sporządziła:
Skarbnik Powiatu
Ewa Dymek